

Bratislavský KURRIÉR®

160 000 VÝTLAČKOV

www.bakurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

**Dóm začína
vydávať svoje
poklady**

str. 2

**Prichádza
sezóna
vinobraní**

str. 9

**Slovan premáril
v EL dvojhólové
vedenie**

str. 18

PRÁCE NA ZIMÁKU BY MALI SKONČIŤ KONCOM NOVEMBRA

Rekonštrukcia bratislavského Zimného štadióna Ondreja Nepelu pre budúcoročný svetový hokejový šampionát ide podľa plánu. V súčasnosti pokračujú práce na novej oceľovo - sklenej fasáde štadióna i nepriehľadnom sendvičovom hliníkovom opláštení tréningových hál. Hotové by mali byť v priebehu októbra.

Budujú sa tiež vnútorné priečky, pracuje sa na omietkach ako aj na rozvodoch vzduchotechniky či technológii chladenia. Práce na štadióne by mali byť ukončené koncom novembra. Tréningové haly a dvojpodlažné podzemné parkovisko vedľa hlavného objektu majú byť hotové do konca februára budúceho roka.

Rekonštrukčné práce sa začali v apríli minulého roka. Vlni stavbu financovalo hlavné mesto, od tohto roka prebral túto úlohu na seba štát.

(pokračovanie na str. 3)

Do 22. septembra budú známi nájomcovia nebytových priestorov v priestoroch štadióna.

ZREKONŠTRUOVANÝ TUNEL POD HRADOM JE UŽ V PREVÁDZKE

Po vyše ročnej prestávke sa od minulého štvrtka takmer 800-metrovým zrekonštruovaným tunelom pod Bratislavským hradom už presúvajú električky. V jeho útrobach sa pritom po opravách pohybujú už nie päť, ale päťdesiatkilometrovú rýchlosťou. Tunel bol mimo prevádzky od mája 2009, dôvodom bol jeho katastrofálny technický stav.

Zle na tom boli tamojšie podkladové panely, koľajnice, trolejové a napájacie vedenia. Odvodnenie tunela dokonca v niektorých úsekoch nefungovalo vôbec, čím umožňovalo zvonku presakovať vode. Úplne suchý však po dažďoch nezostane ani teraz, na niekoľkých miestach stále presakuje voda. Primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský a generálny riaditeľ Dopravného podniku Bratislava (DPB) Pavel Derkay to zdôvod-

nili nedostatkom finančných prostriedkov v pokladni hlavného mesta. Navyše, úplne suchých tunelov je podľa nich málo a vôbec to neohrozuje jeho bezpečnosť.

Zastarané potrubie vodovodu DN 800 znemožňovalo pred rekonštrukciou prístup k časti ostenia a odvodnenia, na únikových cestách pozdĺž koľajovej trate ležali prekážky, tunel nebol osvetlený. Koľajovú trať, trolejové vedenie a staré vodovodné potrubie za dvanásť mesiacov demontovali, odstavili existujúci vodovod, steny a klenby tunela očistili vysokotlakovým vodným lúčom. Okrem toho čistili odvodňovacie kanálky, namontovali nové vodovodné potrubie. Zhotovovali sa podkladové vrstvy pre novú koľajovú trať, konštrukcia koľajového spodku a koľajový zvršok.

(pokračovanie na str. 2)

Uvažovalo sa aj o zastávke uprostred tunela. foto mk

Mestská časť
Bratislava – Staré Mesto
pripravuje
od 15. septembra 2010
výtvarné kurzy pre dospelých

Základy kresby /36 vyuč. hodín/
Základy maľby /36 vyuč. hodín/
Kombinované techniky /36 vyuč. hodín/
Portrét /36 vyuč. hodín/
Lektor: Mgr. Art Zuzana Malénková
Poplatok: 2,30 € jedna vyučovacia
hodina, študenti a
dôchodcovia 2 €
Kontakt: 0903 767 021,
doruzova@gmail.com
Miesto konania: Centrum hudby,
Zichyho palác, Ventúrska 9

TUNEL POD HRADOM UŽ V PREVÁDZKE

(dokončenie zo str. 1)

V prevádzke je po novom aj núdzový východ, umožňujúci vodičom električiek a cestujúcim v prípade nebezpečenstva unikať v smere na Palisády. Dianie v už osvetlenom tuneli 24 hodín denne monitorujú bezpečnostné kamery, spojené s dispečingom bratislavského dopravného podniku. Počas rekonštrukcie bolo v teoretickej rovine i zriadenie zastávky priamo v tuneli, odkiaľ by sa chodci dostali miestnou chodbou priamo na hrad. Limitované finančné prostriedky však jej realizáciu nedovolili.

Na opravy, ktoré vyšli na 10,4 milióna eur, sa poskladali DPB (7 milióna eur) a Bratislavská vodárenská spoločnosť (3,4 milióna eur). Dôležité je vedieť, že chodcom je vstup ZAKÁZANÝ.

(ld)

VIAC O TUNELI:

- je 792 metrov dlhý a má 18-metrové prevýšenie,
- vybudovali ho v rokoch 1943 – 1949 ako cestný tunel,
- naposledy ho rekonštruovali v rokoch 1982 – 1983, keď ho premenili na električkovú.

ZMENY V MHD:

2. septembra, v prvý deň začiatku nového školského roka, obnovili nielen premávku električiek cez tunel, ale aj premávku na uliciach Krížna, Vajnorská a do Ružinova. Uvedené linky premávajú v štandardnom prevádzkovom režime.

Linky č. 2, 4, 5

- premávka po stálych trasách,

Linky č. 1, 8, 9 a 14

- obnovenie výpravy s premávkou po stálych trasách,

Linky č. X6 a X14:

- nebudú premávať,

Štandardný prevádzkový režim, platný pre pracovný deň – školský rok, obnovili aj na linkách č. 7, 17, 55, 178, 192 a na linkách školskej dopravy.

Zdroj: www.dpb.sk

DÓM SV. MARTINA ZAČÍNA VYDÁVAŤ SVOJE POKLADY

Po tom, ako z veže bratislavskej katedrály reštaurátori a horolezci zložili 150 kg monument – repliku Svätoštefanskej koruny, našli vzácne písomnosti. Uschované boli v medenom puzdre, kde sa okrem historických dokumentov našli aj noviny z roku 1905, teda z roku, kedy sa koruna naposledy dotkla zeme.

Vďaka nevyhnutnej rekonštrukcii veže katedrály sv. Martina sa reštauruje aj jeden z jej hlavných symbolov – replika Svätoštefanskej koruny. Tú zložili 16. augusta po 105 rokoch z výšky 85 metrov a trvalo im to dve hodiny. Replika sa čistí, bude nanovo pozlátená a na niekoľko dní ju vystavia v dome, odkiaľ poputuje späť na vežu.

Keď korunu v rámci reparovania otvorili, reštaurátorov čakalo zaujímavé prekvapenie. Útroby koruny ukrývali medené puzdro, ktoré bolo uzatvorené cínom. Keď ho otvorili, našli obhorený pergamen, ktorý pochádza z roku 1765. Ten bol uložený v predchádzajúcej korune, ktorá zdobila vrchol domu do roku 1833. V tom roku však vežu kostola zasiahol blesk a horiaca strecha sa zrútila na Kapitúlskú ulicu. Na listine figuruje meno panovníčky Márie Terézie, jej syna Jozefa II., menoslov mestskej rady a dómskej kapituly. Počas požiaru bol pergamen zachránený v poslednej chvíli a uložený do ďalšej repliky.

Medené puzdro s listinami. foto abuba.sk

Okrem obhoreného pergamen sa v korune nachádzala aj listina s podobným menoslovom z roku 1846, nemecký plagát, ktorý informoval o predstavení v Mestskom divadle konanom 13. novembra 1846 a napokon noviny z roku 1905.

Vzácný pergamen sa odborne ošetrí a stabilizuje. Prehliadnuť si ho budete môcť v polovici septembra v katedrále sv. Martina. Keď ju do koruny opätovne uschovajú pre ďalšie generácie spolu so zvyšnými nájdenými dokumentmi, priložia pravdepodobne aj nejaký aktuálny dokument, ktorý možno nájdu reštaurátori o ďalších sto rokov.

Veronika Ševčíková

Časť obhoreného pergamentu z roku 1765 nájdeného v korune. foto abuba.sk

DO GYMNÁZIA NA GRÖSSLINGOVEJ ULICI SA VRACAJÚ ŽIACI A ŠTUDENTI

Do zrekonštruovaného Gymnázia na Grösslingovej ulici sa vracajú žiaci a študenti, ktorých dočasne presťahovali do budovy bývalej Strednej priemyselnej školy chemickej na Račianskej ulici.

Budovu na Grösslingovej ulici rekonštruovali pod dohľadom pamiatkového úradu. Pribudli pilóty pod základmi, strešná krytina,

nový je podzemný trakt telocvične, podlahy, elektroinštalácia, svietidlá, rozvody vody a kanalizácie a sanitárna technika. Obnovili sa počítačové siete, vyhodili staré školské tabule a nábytok.

Zrekonštruovali okná, dvere, drevené obklady stien, schodiská, fasádu, oplatenie okolo areálu, zmizli staré šatne.

Náklady na rekonštrukciu sa

Úplné dokončenie rekonštrukcie prebehne v budúcom roku. foto mk

doteraz vyšplhali na 20,9 milióna eur, dokončovacie práce v budúcom roku si vyžadujú ešte približne 850-tisíc eur.

Gymnázium na Grösslingovej ulici otvorili v roku 1908 a postupne sa vypracovalo medzi jedno z

najlepších na Slovensku. Veľa ľudí ho pozná aj pod skratkou GAMČA (skratka je odvodená z historického názvu Gymnázium Alexandra Markuša Červenej Armády).

(ld)

AUGUSTOVÉ MIMORIADNE ZASTUPITEĽSTVO MČ BRATISLAVA-PETRŽALKA

ODŤAHOVÚ SLUŽBU NA MACHAROVEJ ULICI BY MALO NAHRADIŤ VEREJNÉ PARKOVISKO S OSVETLENÍM

Verejné parkovisko s osvetlením by malo nahradiť odťahovú službu na Macharovej ulici, ktorú tam od konca júla prevádzkuje spoločnosť Car Towing, a ktorá privádza mnohých miestnych obyvateľov do zúfalstva. Na svojom poslednom stretnutí o tom rozhodli petržalskí poslanci, keď najprv zrušili tri uznesenia, prijaté v súvislosti s dlho nevyužívanou plochou a hneď potom schválili investičný zámer, vybudovať na mieste osvetlené verejné parkovisko.

Práve plánovaná investícia je dôvodom na vypovedanie nájomnej zmluvy mestskej časti s Car Towing. Jej starostu Milana Ftáčnika (nezávislý) zastupitelia požiadali, aby zabezpečil verejné obstarávanie na projektovú dokumentáciu zámeru a po nadobudnutí právoplatnosti územného rozhodnutia vypovedal zmluvu z 29. júna.

Na projekt, ako taký, je zatiaľ vyčlenených 3 500 eur, z čoho zaplatia jeho samotnú realizáciu, o tom sa rozhodne v rámci diskusie o budúročnom rozpočte. Isté je, že k nej dôjde už až v novom volebnom období.

S odťahovaním začala spoločnosť Car Towing ešte 19. júla, členov tamojšieho petičného výboru proti „odťahovke“ najviac nahnevalo, že zle zaparkované autá z Petržalky a Starého Mesta odťahujú aj po Macharovej ulici, po ktorej ich odťahovať nemali. „Urobili si z nej doslova korzo,“ napísali pred časom v otvorenom liste starostovi. Okrem toho sa im zdalo nehorázne, že ten koncom mája, tesne pred koncom výpovednej lehoty, stiahol výpoveď nájomnej zmluvy s Car Towing, k čomu ho zaviazovalo poslancami prijaté uznesenie zo 4. mája.

Jeden z petičníkov, Pavel Halač, sa ozval aj počas mimoriadneho zasadnutia petržalského parlamentu, keď povedal, že autá tam

budú musieť strpieť aj v prípade, že sa bude mestská časť po znovu aktuálnom vypovedaní zmluvy so spoločnosťou súdiť. „Otrávilí ste život stovkám ľudí a úplne zbytočne,“ obrátila sa na Ftáčnika Jarmila Tosecká. „Chceli sme osvetlené verejné parkovisko. V Petržalke chýba 40 000 parkovacích miest, ročne pribudne 3 800 áut. Kde v civilizovanom svete je niečo takéto možné?!“ zdalo sa jej v takejto situácii nelogické sprevádzkovanie odťahovacej služby.

Starosta Ftáčnik stiahnutie výpovede nájomnej zmluvy zdôvodnil tak, že poslanci na májovom zastupiteľstve odsúhlasili uznesenie, v ktorom žiadali prednostu, aby s Car Towing dohodol nové podmienky nájmu. „Keďže spoločnosť ich akceptovala, výpoveď som stiahol,“ vysvetlil s tým, že to chápal ako priestor na vznik novej zmluvy. Okrem toho sa chcel vyhnúť súdnejmu sporu s Car Towing, hroziacou dožadovaním sa vrátenia finančných prostriedkov, vynaložených na znovuoživenie chátrajúceho priestoru. Vzápätí priznal, že s tým, že sa bude odťahovať po Macharovej ulici, nepočítal.

Podľa Ivety Plšekovej (SDKÚ-DS) by vyše sto parkovacích miest na Macharovej bolo využitých, keďže tam ľudia chcú verejné parkovisko. Rastislav Pavlík (SDKÚ-DS) povedal, že keď tam ľudia to parkovisko chcú, nech tam je. Michal Belohorec (SDKÚ-DS) chcel štatistiku o tom, koľko áut tam denne odtiahnu. Spoločnosť Car Towing vraj pre neho nie je žiadny partner, lebo koná v rozpore s tým, čo prisľúbila. Nezávislá Andrea Čapčáková sa ozvala s tým, že odťahová služba medzi domy nepatrí. Michal Novota (KDH) chcel vedieť, koľko bude vybudované verejného parkoviska stáť.

budú uzatvárať na deväť rokov a desať mesiacov. Kritériom hodnotenia súťažných návrhov je najmä výška ponúkaného nájomného. Výsledky súťaže by mali byť zverejnené najneskôr 22. septembra.

V prvej polovici augusta si štadión prezrela pracovná skupina Medzinárodnej hokejovej federácie, ktorej členovia boli s priebehom prác i stavom príprav spokojní. Svetový hokejový šampionát sa v Bratislave a Košiciach uskutoční od 29. apríla do 15. mája 2011. Slovenská reprezentácia odštartuje svoje účinkovanie hneď v prvý hrací deň dospelom so Slovinskom. Prvého mája nastúpia Slovinci proti Nemecku a o ďalšie dva dni ich čaká súboj s Ruskom. Začiatok všetkých zápasov nášho tímu v základnej A-skupine je o 20:15 hod. Predaj vstupeniiek sa začína 27. septembra.

(rm)

V PETRŽALKE CHCÚ NÁJŠŤ VHODNÚ PLOCHU NA ODŤAHOVANIE ÁUT

Ak nie na Macharovu, tak kam? Aj odťahovanie zle zaparkovaných áut pretriasali petržalskí poslanci na svojom mimoriadnom zasadnutí, zvolanom predovšetkým kvôli problematickej odťahovacej službe na spomínanej adrese. Zamýšľali sa nad prijateľnejším miestom na to určenom, ktoré by bolo Petržalčanom bližšie ako Čierny les a nevyvolávalo toľko emócií.

„Takéto miesto môže byť všade, ale so súhlasom,“ prezentoval svoj názor starostov zástupca Juraj Kováč (SDKÚ-DS), ktorý kolegov vyzval, aby sa spolu po nejakom pohľadli. Za hľadanie vhodnej plo-

chy sa zasadzoval aj poslanec Stanislav Janota (KDH), starosta Milan Ftáčnik vzápätí pripustil, že problém odťahu zatiaľ nie je doriešený. Akonáhle sa však spoločnosť Car Towing bude sťahovať z Macharovej ulice, v snahe predísť súdnejmu sporu sa posnaží nájsť pre nich prijateľnejšiu lokalitu.

Kam v Petržalke by ste zle zaparkované autá odťahovali vy? Kde by podľa vás nikomu neprekážali? Na vaše tipy čakáme na redakcia@bakurier.sk, tie najzaujímavejšie uverejníme. Možno inšpirujú tých, ktorí o tom rozhodujú.

NOVÝ STAROSTA BUDE PRACOVAŤ NA PLNÝ ÚVÄZOK

Na stopercentný - plný - úväzok bude pracovať budúci petržalský starosta alebo starostka v rokoch 2010 až 2014. Miestni poslanci o na pohľad logickej záleži-

tosti museli rozhodovať po tom, čo bola v apríli schválená novela zákona o obecnom zriadení.

(ld)

Od júla je na Macharovej v prevádzke odťahová služba. foto mk

PRÁCE NA ZIMÁKU BY MALI SKONČIŤ KONCOM NOVEMBRA

(dokončenie zo str. 1)

Doteraz boli uhradené faktúry za január až jún v celkovej výške 17 miliónov eur. Mesto začiatkom augusta doručilo ministerstvu školstva ako garantovi dotácie faktúru za júlové práce vo výške viac ako 4 milióny eur. Uhradená by mala byť v septembri. Augustová faktúra bude znieť na vyše 3 milióny eur. Doteraz sa na štadióne preinvestovalo 45 miliónov eur.

Hlavné mesto Bratislava zastúpené Správou telovýchovných a rekreačných zariadení už vyhlásilo verejnú obchodnú súťaž na nájom nebytových priestorov s výmerou vyše 2000 štvorcových metrov v priestoroch Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Predmetom súťaže sú budúce priestory bufetov, herne, stávkovej kancelárie, predajne kvetov, reštaurácie, kaviarne či predajne novín a časopisov. Zmluvy sa

Tréningové haly a podzemné parkovisko majú byť hotové do konca februára.

(pk)

PETRŽALČANIA SÚ PROTI VÝSTAVBE NA EINSTEINOVEJ ULICI

353 obyvateľov - prevažne z Bohrovej a Pečnianskej ulice - podpísalo petíciu proti výstavbe polyfunkčného komplexu budov na Einsteinovej ulici v Petržalke. Starosta Milan Ftáčnik (nezávislý, s podporou SMER-SD) prevzal petičné hárky s podpismi nespokojných občanov 31. augusta.

Miestny stavebný úrad nemôže podľa neho v súčasnosti vydať investorovi stavebné povolenie, pretože nedokáže splniť jednu zo zásadných podmienok, obsiahnutých v územnom rozhodnutí - napojenie lokality na existujúcu cestnú infraštruktúru. Investor sa spoliehal na možnosť využiť pozemky hlavného mesta, mestskí poslanci však na svojom júlovom stretnutí neschválili prenájom tých, ktorými by nová cesta mohla byť vedená.

Obyvatelia Pečnianskej okrem toho upozornili na skutočnosť, že v posledných štyroch rokoch sa v okolí plánovanej výstavby dosť zásadne skomplikovala dopravná situácia, preto požadujú vyhotovenie nových odborných posudkov. Plochu, na ktorej sa má stavať, aktuálne využívajú ako parkovisko.

(ld)

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY V BRATISLAVE

Program v Bratislave zahŕňa viacero aktivít pre deti aj dospelých. Vo štvrtok, piatok, pondelok a utorok prednášky pre širokú verejnosť na témy: Bratislavská integrovaná doprava a cyklotrasy v Bratislave okolí. Z ďalšieho programu odporúčame:

Bratislavský nočný beh - Bratislava Night Run, sobota 18. september.

Po úspešnej minuloročnej premiére, na ktorej sa nočného behu zúčastnilo skoro 1000 bežcov a bežkyň, sa bude aj v septembri 2010 pokračovať v budovaní tradície. Dĺžka trate bude 7 km, čo je vzdialenosť, ktorá umožňuje bez problémov a zábran postaviť sa na štart aj rekreačným hobby bežcom.

Zdravá sobota na Partizánskej lúke, sobota 18. september.

Program pre deti bude zahŕňať člňkovanie, lanové centrum, strelba zo vzduchovky, lukostrelba, jazda na koňoch, Deň otvorených dverí Mestskej polície + prehliadka kynológie a hipológie Mestskej polície Bratislava.

Športová nedeľa pre deti, nedeľa 19. september.

Pripravený bude program v Sade Janka Kráľa, fungovať bude detské dopravné ihrisko, uskutoční sa prehliadka policajnej techniky a akcia detský vodičský preukaz Vodičákik®.

Deň bez áut, streda 22. september

V stredu na Deň bez áut sa bude konať jazda Bratislavou na kolieskových korčuliach a na bicykloch. Podujatie organizuje Bratislava inline, Nadácia Pontis a Business Leaders Forum.

PROJEKT BRATISLAVSKÉ VISUTÉ ZÁHRADY POKRAČUJE

Spôsob, ako pokračovať v projekte Bratislavské visuté záhrady, hľadá aj napriek finančným problémom hlavné mesto. Ako informovala primátorova hovorkyňa Beatrice Szabóová, v spolupráci s ateliérom architekta Mira Mincu sa pripravilo niekoľko nových vizualizácií (<http://visutezahrady.bratislava.sk>), ktoré „zhmotňujú a ďalej rozvíjajú idey študentov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre z predošlých mesiacov“. Tí skúmali predovšetkým potenciál juhovýchodných svahov Malých Karpát.

Hlavné mesto zároveň pokračuje v komunikácii s partnermi, ktorí by budovanie verejného parku – terasovitých záhrad nad mestom mohli podporiť. Inšpirujú sa pritom záhradami a kultúrnymi štvrtami svetových veľkomiest. Súčasťou priestorov v kopcoch majú byť aj kultúrne a relaxačné zóny a kryté záhrady, otvorené v akomkoľvek počasí.

(ld)

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

V NOVOM MESTE OCENILI HEREČKU, TENISTU AJ OČNÉHO LEKÁRA

Oceňovaním ľudí rôznych profesií, žijúcich alebo pôsobiacich na území mestskej časti, sa zaoberali novomestskí poslanci na svojom poslednom – slávnostnom – zraze v Stredisku kultúry na Vajnorskej ulici. Celkovo ich ocenili jedenásť (piatich Cenou mestskej časti, šiestich Verejným uznaním za zásluhy o rozvoj Nového Mesta), nomináciu schválili ešte v júni. Kým sa tak stalo, niesol sa nabitou sálou spievajúci ženský hlas a po ňom zvuk husíel a klavíra.

Herečka Maruška Nedomová, ktorá sa už 25 rokov pohybuje po javisku Radošinského naivného divadla priznala že herectvo je pre ňu naplnením a popri troch deťoch celým jej životom. „Najviac si cením stretnutia s niektorými ľuďmi, ich vnímanie a energiu,“ povedala, konkrétne pritom spomenula Stanislava Štepku, Jána Melkoviča, Katarínu Kolníkovú a členov pražského Divadla Semafor. „Dali mi toho veľa,“ vyznala sa.

V Radošinskom naivnom divadle sa Nedomová objavila už v 32 tituloch (posledným je Mám okno), nikdy nie je alternovaná. „Chcem hrať aj naďalej, chcem, aby bolo stále vypredané,“ priznala, vzápätí dodala, že Štepkov láskavý humor je pre ľudí stále lákadlom. Začínajúcim hercom by odkázala, aby boli pokorní a trepezliví, pracovali na sebe a nemali po jednej malej úlohe pocit, že im patrí svet. „Stále je čo zlepšovať, stále sa je čo učiť.“

Oftalmológ Andrej Černák zase hovoril o úžasnom pociťovaní úspešných operáciách, keď sa pacient zmení zo slepeho na vidiaceho. „Slovenská oftalmológia je na

dobrej úrovni, keď sa v roku 1993 robili na Kramároch prvé laserové operácie, chodili sa na ne pozerať aj Američania,“ prezradil. Medicíne sa podľa neho človek musí venovať na sto percent a ľahká práca to nie je.

„Nepoznám soboty a nedele a závidím ľuďom, ktorí sa vtedy môžu venovať svojim záľubám, napríklad záhradke. Ja musím čítať veľa odbornej literatúry a venovať sa administratívne,“ konštatoval. Černák sa zmienil aj o nutnosti absolútnej podpory najbližších. „Moja žena mi takou oporou vždy bola, viedla a starala sa o domácnosť,“ priznal. V závere svojho rozprávania spomenul úsmevnú príhodu z obdobia, keď ešte chodil jeho syn do škôlky. „Pichli ho tam vtedy do oka, a keď prišiel domov, povedal niečo v zmysle, že ešteže ho pichli tam, keď je otec očný lekár.“

Jozef Lohyňa sa k zápaseniu dostal náhodou, do telocvične prišiel ako desaťročný. Bolo to niečo nové a bavilo ho to, dovtedy sa prebytočnej energie zbavoval behaním po lúkach a lesoch. So zápasením začal v Prievidzi, zo začiatku sa mu venoval 2 – 3x do týždňa, neskôr každý deň. Prvú juniorskú medailu získal ako 20-ročný v roku 1983, prvú seniorskú o tri roky neskôr.

„Dovtedy som bol stále štvrtý, a keď ste štvrtý, cítite sa na druhý deň ako zbitý pes. Keď získate medailu, na druhý deň vás nič nebolí, zapracujú endorfíny a turnaj sa vám zdá ľahký,“ povedal. Poslednú medailu - bronzovú – získal Lohyňa ako 35-ročný na ME v Bratislave. „So zápasením som prežil

krásne chvíle, bol som na troch olympiádach. Pochodil som celý svet, všade mám veľa kamarátov,“ okomentoval svoju profesionálnu kariéru.

(ld)

Aj Maruška Nedomová, herečka Radošinského naivného divadla, dostala Cenu Nového Mesta za rok 2010. foto Miloš Novák

CENU MESTSKEJ ČASTI ZA ROK 2010 DOSTALI:

Andrej Černák – prednosta Očnej kliniky Slovenskej zdravotníckej univerzity
Jozef Lohyňa – najlepší slovenský zápasník storočia
Maruška Nedomová – herečka Radošinského naivného divadla
Vladimír Slezák – generálny riaditeľ spoločnosti Siemens
Daniel Žitňan – riaditeľ Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave

Verejné uznanie za zásluhy o rozvoj Nového Mesta v roku 2010 sa ušlo:

Vladimírovi Báležovi – rektorovi Slovenskej technickej univerzity
Ferdinandovi Devínskemu – bývalému rektorovi Univerzity Komenského
Dominikovi Hrbatému – tenistovi
Dušanovi Jarjabkovi – opernému spevákovi a pedagógovi
Štefánii Moricovej – prodekanke Fakulty verejného zdravotníctva na Slovenskej zdravotníckej univerzite, zástupkyňu riaditeľa Fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava pre Nemocnicu akademika L. Déreera
Júlii Zúbkovej – organistke, zbornajsterke a pedagogičke

NA TRNAVSKÉ MÝTO SA VRÁTILI ELEKTRICKY, ZATIAĽ LEN NA SKÚŠKU

Elektricky sa po vyše siedmich týždňoch vrátili na Krížnu a Vajnorskú ulicu a na Trnavské mýto. Kým tam 2. septembra „zahrkotala“ prvá z nich, Bratislavský samosprávny kraj (BSK) ako špecializovaný stavebný úrad pre stavby elektrických a trolejbusových dráh povolil 31. augusta dočasné užívanie zrekonštruovanej trate v skúšobnej prevádzke. „Urýchlením byrokratických postupov sa termín skrátil minimálne o tri týždne,“

konštatoval predseda BSK Pavol Frešo.

Počas skúšobnej prevádzky bude správca trate, Dopravný podnik Bratislava, overovať funkcie a parametre zrekonštruovanej elektrickej trate, ktorá bola ešte na začiatku leta v dezolátnom stave. V priebehu už spomínaných siedmich týždňov tam úplne rozobrali starý koľajový zvršok, klasické podvaly nahradili novým liatym betónom, koľajnice uložili na špe-

ciálnu protihlukovú a antivibračnú hmotu, ktorá výrazne zníži hlučnosť prechádzajúcich električiek. Okrem toho vymieňali na Trnavskom mýte prístrešky tiež zničených nástupísk.

S rekonštrukciou elektrickej trate v úseku Krížna – Trnavské mýto – Vajnorská (v dĺžke 1 300 metrov) sa začalo v polovici júla, vyšla na 3,5 milióna eur.

(ld) foto mk

NAD PODUJATÍM PREVZAL ZÁŠTITU STAROSTA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-STARÉ MESTO
ANDREJ PETREK

STRETNUTIA na PROMENÁDE

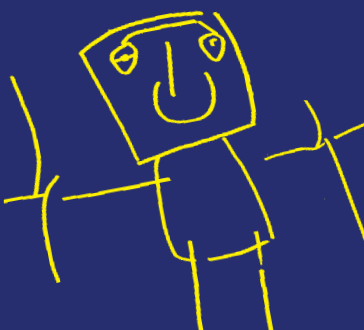
19. 9. S PRAVEKOM
17. 10. S ARCHITEKTÚROU
21. 11. S RODINOU

ZÁBAVNÉ POPOLUDNIA S VÝTVARNÝMI AKTIVITAMI A DIVADLOM ZANZARA PRE DETI S RODIČMI

Hviezdoslavovo námestie

V prípade nepriaznivého počasia a záujmu sa podujatie uskutoční v Centre hudby, Zichyho palác na Ventúrskej ulici č.9

Vstup voľný! www.staremesto.sk

NOVÝ SYSTÉM PARKOVANIA V STAROM MESTE

■ ABY NEBOL NOVÝ SPÔSOB PARKOVANIA LEN KRÁTKODOBOU ZÁLEŽITOSŤOU

Nový parkovací systém v Starom Meste je podľa mňa skvelý, mestská časť urobila konečne niečo pre svojich obyvateľov, aby sa už nemuseli cítiť tak, akoby tam bývali za trest. Tento pocit som mala vždy, keď som potrebovala v priebehu dňa zaparkovať v blízkosti svojho bydliska (okolie Justičného paláca). To bolo veľakrát neuskutočiteľné, pretože miesta zaberali nielen tí, ktorí si potrebovali niečo v okolí vybaviť, ale často cezpoľní (z iných miest alebo iných mestských častí), ktorí tu

stáli od rána do neskorého večera, niekedy aj niekoľko dní. Domáci mali smolu.

Čo sa týka veľkosti boxov, sú primerané, pretože nie každé vozidlo je malé, nehovoriac o tých, ktorí majú problém zaparkovať a potom nám otlkajú autá. Dúfam len, že tento spôsob parkovania nie je iba krátkodobou záležitosťou a staromestský miestny úrad nepodľahne nátlakovým skupinám zvonku.

Stella Domotorová

■ NOVÝ SYSTÉM PARKOVANIA DISKRIMINUJE STAROMEŠŤANOV AJ INÝCH

Tento problém sa ma dotýka, pretože v Starom Meste býva moja 91-ročná matka. Bol som sa preto informovať na tamjšom miestnom úrade o možnosti vybavenia nejakej návštevnej parkovacej karty, aby som mohol v prípade potreby (odvoz matky k lekárovi, do nemocnice, dovoz väčších nákupov) parkovať v blízkosti jej bydliska bez rizika postihu. Dozvedel som sa, že nič také neexistuje a musím mať na mieste trvalé bydlisko, alebo musí mať matka vodičský preukaz, čo je v jej veku už irónia. Bol som ochotný zaplatiť ročný poplatok desať eur, nevyhoveli mi však. Nový parkovací systém vôbec neprihliada na niektoré potreby občanov a bezdôvodne diskriminuje obyvateľov iných mestských častí.

Pripomienky k vyhradenému systému parkovania:

1. Systém diskriminuje obyvateľov iných mestských častí, pretože im

neumožňuje parkovať na verejných komunikáciách.

2. Diskriminovaní sú aj obyvatelia Starého Mesta, ktorí majú za parkovanie na verejnej komunikácii platiť bez istoty zaparkovania v blízkosti bydliska – znevýhodnenie voči obyvateľom ostatných mestských častí.

3. Naznačením parkovacích boxov sa znížil počet parkovacích miest, lebo dodržaním namalovaného rozmeru boxu na mieste dvoch terajších boxov parkovali pôvodne tri menšie vozidlá.

4. Obyvatelia Starého Mesta, využívajúci parkovacie karty a vyhradené boxy, odchádzajú v pracovný deň ráno do zamestnania a za inými povinnosťami, a ich miesta zostávajú nevyužitá. To sa predtým nestávalo. Namiesto toho sú obsadené miesta na Radlinského ulici na chodníkoch a všelike inde... atď.

Peter Mikuš

■ VYSKÚŠAJTE SI PARKOVISKO POD MOSTOM LAFRANCONI

Keď sa hovorí o parkovaní v Starom Meste, väčšina myslí na jeho centrálnu časť. Staromešťanmi sú ale aj obyvatelia priľahlých štvrtí, ktorí majú problémy zaparkovať v centre pri návšteve lekára, úradov, bánk, alebo počas volieb.

Vašu pozornosť chcem upriamiť na možno kacírsku myšlienku. Neďaleko centra, tri zástavky električkou, je denne denne voľných približne sto bezplatných parkovacích miest. Že kde? Pod Mostom Lafranconi. Bežne tam parkuje päť až desať osobných aut a nejaký ten autobus. Inak sa tam „preháňajú“ holuby a havrany,

ktorí vyťahujú odpadky z takzvaných smetných košov (inak starých, preplnených sudov).

Neviete si predstaviť, že by tam niekto zaparkoval a do centra išiel električkou? Ani ja, veď neďaleko, pri Fakulte telesnej výchovy UK, priamo na frekventovaných zástavkách električiek a autobusov, pravidelne stojí autá, väčšinou drahších značiek. Ešte odtiaľ nikdy nikoho neodtiahli, aby sa tam nestalo nešťastie! „Znevýhodnení“ prichádzajú, vyskúšajte si parkovisko pod mostom, prosím.

Karol Blavan

■ ŠOK PRE TURISTOV

Pracujem ako turistická sprievodkyňa, turistov sprevádzam najčastejšie v anglickom jazyku. Vždy, keď im ukazujem Čítareň U Červeného raka zhora, obávam sa, že si ju budú chcieť pozrieť bližšie. Niekoľkokrát sa to už stalo a bol to pre nich šok. Hneď pri vstupe do areálu sa každý zarazil pri pohľade na obrovský porast buriny.

Mimochodom, komu patrí pozemok pri Novej budove Slo-

venského národného divadla, kde parkujú autá? Neporiadok všade naokolo dokonale pokazí dojem z divadla a komplexu Eurovea.

Skutočným „bonbónikom“ je opustená a odpadkami „vyzdobená“ telefónna búdka pri Viedenskej bráne pred vstupom do Hradu. Možno je tam vystavená ako technická pamiatka a spomienka na zlaté staré časy.

Zdenka Hamerliková

■ NOVÝ PARKOVACÍ SYSTÉM KOMPLIKUJE ŽIVOT VŠETKÝM

Situáciu v Starom Meste dôverne poznám. Parkovanie bol vždy problém, ale to, čo sa teraz zaviedlo do praxe, komplikuje situáciu všetkým stranám.

Parkovacie boxy sú zbytočne dlhé, čím sa prichádza o niekoľko boxov na tom istom úseku. Vodorovné dopravné značenie znemožňuje parkovať ľuďom na miestach, ktoré boli v nočných hodinách nevyužitá a slúžili na parkovanie.

Počet vydaných parkovacích kariet pre obyvateľov s trvalým pobytom je obmedzený. Návštevy a zvyšná rodina vôbec nemajú možnosť zaparkovať v blízkosti domu, do ktorého prichádzajú.

Toto riešenie nie je vhodné ani z estetického hľadiska – na krátkej ulici, akou je napríklad Šoltésova, je osadených devätnásť tabúl s vyznačeným parkovaním a dopravných značiek. Ulice sú doslova za-

plavené modrým morom parkovacích tabúl.

Náklady, ktoré boli s týmto rozhodnutím spojené, boli určite vysoké, a pravdepodobne aj zbytočné, lebo prax si vynúti zmenu. Keď sa už podporuje automobilový priemysel, mali by sa vytvoriť aj parkovacie možnosti: firmám treba vyhradiť boxy len v denných hodinách, a v nočných hodinách ich prenechať obyvateľom daného objektu, v ktorom firma sídli. Niektoré zo zelených plôch by sa mali stať parkovacími, mnohé z nich sú totiž zanedbané a nespĺňajú požadované kritériá.

Prostriedky na budovanie nových parkovísk možno získať z pokút, vyberaných za dopravné priestupky – najmä za prekročenie rýchlosti. A z pokút za čierne stavby!

Eva Berlinová

■ O NEZMYSELNÝCH „ZEBRÁCH“, PRECHODOCH A STĽPIKOV

K novému systému parkovania sa prišlo bez konzultácií s obyvateľmi, ktorí situáciu vo svojom okolí najlepšie poznajú. Toľko nezmyselných „zebrách“, prechodov, stĺpikov a tabúl môže ťažko niekto vymyslieť, okrem tohto „šialeného“ projektanta!

Toto by malo byť v prospech občanov Starého Mesta, ktorí prišli aspoň o 25 percent parkovacích miest? A čo ostatní, nedochádza náhodou k ich diskriminácii? To už sa vôbec nebudeme navštevovať? To už na svojej ulici nemôžem zaparkovať s iným au-

tom, aj keď mám parkovaciu kartu?

Keď už chce miestny úrad na parkovaní zarábať, mal okrem kariet pre Staromešťanov vyrobiť aj platené karty pre ostatných občanov.

Počul som pána starostu Petreka vyhovárať sa na „normy“ (ktoré nie sú záväzné), pre Staré Mesto mali už dávno prijať iné. Dúfam, že je to labutia pieseň týchto zákonodarcov a že im to v jesenných komunálnych voľbách obyvatelia spočítajú!

J. H.

RÔZNE...

■ AK NEMÁŠ SILU TVORIŤ, ASPOŇ NEZACLÁŇAJ

Prečítala som si rôzne reakcie na umiestnenie sochy Svätopluka pred Bratislavským hradom. Tu je môj názor: Sochu vytvoril významný predstaviteľ slovenského výtvarného umenia, akademický sochár Ján Kulich, za ktorého hovorí jeho celoživotné dielo. Alebo chce niekto tvrdiť, že všetko, čo naša generácia vytvorila pred rokom 1989, nemá hodnotu?

Z niektorých príspevkov je cí-

tiť veľa nenávisť. Či je to kritika Svätopluka, či Kulicha, má zasiať najmä politických predstaviteľov, ktorí sa usilovali dať hlavnému mestu niečo viac ako je Čumil a Schöner Náci.

Ako povedal Tolstoj, ak nemáš silu, aby si tvoril, aspoň nezacláňaj!

Vlasta Varsányi

ČO S TRŽNICOU?

Stará tržnica na Námestí SNP by podľa názoru reagujúcich Bratislavčanov nemala v žiadnom prípade chátrať, niektorí by do nej nastahovali cukráreň, iní zase galériu, prezentujúcu zahraničným návštevníkom mesta socialistické umenie. Niektorí ste sa s nami podelili o váš názor, čo s ňou ďalej...

Do Starej tržnice by sa hodila veľká cukráreň

VELKÁ CUKRÁREŇ

Znovu zatvorená Stará tržnica je na veľmi dobrom mieste. Na námestí v Košiciach je veľká cukráreň, otvorená od ôsmej ráno, v ktorej je veľa miest na sedenie. Je veľmi vyhľadávaná a stále plná, stretávajú sa v nej známi. Takéto niečo by sa mohlo objaviť aj v Starej tržnici, lebo v Bratislave je síce viacero cukrární, ale v tých maličkých nie je toľko miesta.

Peter Holec

TRŽNICA NEMÁ ŠANCU

Tržnica v centre mesta nemá v Bratislave šancu. Z hľadiska dopravy - zásobovania, dopravy - nakupovania, a predovšetkým z hľadiska lepšej dostupnosti iných obchodov (My, Teta a veľké nákupné centrá s parkovaním). Nostalgia nestačí. Nakoniec, tržnica sa už raz neosvedčila, to si pamätáme všetci.

Marta Vladárová

OBCHOD S BIOVÝROBKAMI

Veľmi by ma potešilo, keby sa v Starej tržnici predávalo ovocie, zelenina, mäso, mliečne výrobky, koreniny a iné potraviny. Bolo by dobré, keby sa tam zriadil aj obchod s biovýrobkami. A mohli by tam byť rôzne opravovne: topánok, šatstva, dáždnikov.

Helena Rudzanová

TRŽNICA NECH ZOSTANE TRŽNICOU

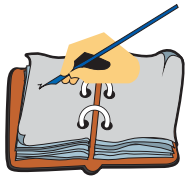
Tržnica by mala zostať tržnicou. Mali by ju opraviť, upraviť, vynoviť, a urobiť z nej miesto, kde by sa dalo aj najesť. Prečo sa všetko, čo bolo dobré a známe, ruší a ničí? Tržnica bude vždy tržnicou, aj keby v nej „úradovali“ zástupcovia mimozemšťanov.

Mária Strnadová

INŠPIRUJTE SA BUDAPEŠŤOU

Keď mestskí poslanci nevedia, ako využiť Starú tržnicu, nech idú do Budapešti a inšpirujú sa tam. Tam žije stará tržnica ako máloktorá iná stará budova. Na prízemí nájdete poľnohospodárske produkty, na poschodí zase tradične vyšívané a remeselnícke výrobky. Myslím, že aj Bratislava by si zaslúžila takúto turistickú atrakciu, pretože tú budapešťanskú tržnicu navštevuje predovšetkým veľa turistov.

čitatelka

VÁŠ DIÁR

6. september - Alica

7. september - Marianna

8. september - Miriama
Svetový deň fyzikálnej terapie
Medzinárodný deň gramotnosti9. september - Martina
Deň obetí holokaustu a rasového násillia10. september - Oleg
Svetový deň prevencie samovrážd11. september - Bystrík
Svetový deň prvej pomoci
Medzinárodný týždeň gazdín a správcov

12. september - Mária

13. september - Ctibor
Medzinárodný deň čokolády
Deň pozitívneho myslenia14. september - Ľudomil
Dni európskeho kultúrneho dedičstva15. september - Jolana
Sedembolestná Panna Mária - štátny sviatok
Medzinárodný deň demokracie16. september - Ľudomila, Ľudmila
Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy
Európsky týždeň mobility

17. september - Olympia

18. september - Eugénia
Víkend Vyčistíme svet
Svetový deň monitorovania vody
Deň softvérovej slobody19. september - Konštantín
Svetový deň knázo
Deň vzniku Slovenskej národnej radyNBS PRIPRAVUJE
DEŇ OTVORENÝCH
DVERÍ

Deň otvorených dverí pripravuje Národná banka Slovenska (NBS). Naplánovaný je na sobotu 25. septembra, štartuje o 9. h.

Návštevníci si v jeho priebehu budú môcť podiskutovať s guvernérom centrálnej banky, navštíviť jeho pracovňu a priestory bankovej rady na 30. poschodí, pozrieť si, ako vyzerajú zadržané falzifikáty.

Svoju prácu predstaví Európska centrálna banka, okrem nej sa návštevníkom priblíži Múzeum mincí a medailí z Kremnice a Archív NBS. V priestoroch budovy sa „usadí“ hneď niekoľko výstav, na očiach bude zlatá tehlička a prevoz hotovosti.

Podrobný program nájdete na www.nbs.sk.

(ld)

PO STRELBE V DEVÍNSKEJ NOVEJ VSI
ZOSTALO SEDEM MŔTVÝCH A PÄTNÁŠŤ ZRANENÝCH

Čiernym zostane pre Slovensko už navždy 30. august 2010, keď sa v bratislavskej Devínskej Novej Vsi odohrala tragédia, aká v týchto končinách nemá obdobu.

Na Ulici Pavla Horova a vzápätí na Ulici Milana Marečka minulý pondelok krátko pred 10. hodinou došlo k niekoľkominútovej strelbe zo samopalu. 48-ročný Ľubomír Harman počas nej pripravil o život sedem ľudí, po policajnom obklúčení a zásahu do hrudníka si strelil do hlavy. Okrem samopalu mal pri sebe ďalšie dve krátke guľové zbrane a niekoľko plných zásobníkov.

Päť obetí ozbrojeného páchatela zomrelo po strelbe v byte na treťom poschodí na Ulici Pavla Horova. Šiestu, muža, patriaceho k tej istej rodine, Harman zastrelil pri vchode do paneláku. Krátko pred 17. hod. pribudla do smutnej štatistiky obeť siedma, 52-ročnú ženu našli v byte na piatom poschodí na

Ulici Jána Smreka. V čase strelby sa pravdepodobne pohybovala v blízkosti balkóna, kde ju zasiahla jedna z vystrelených guľiek.

Z pätnástich zranených, medzi ktorými bolo aj trojročné dieťa, ošetrili dvoch ľudí na mieste, trinástich porozvážali záchranári do viacerých nemocníc v meste.

Motív otrasného činu je neznámy, zostal vo vrahovej hlave. Vláda Ivety Radičovej vyhlásila v súvislosti s masakrom na 2. septembra štátny smútok. Pozostalým po siedmich obetiach strelby v Devínskej Novej Vsi a zraneným obetiam katastrofálneho vražedného útoku je k dispozícii bezplatná psychologická pomoc. Starosta Vladimír Mráz na internetovej stránke mestskej časti odsúdil akýkoľvek prejav násillia voči obyvateľom a ich majetku, a konštatoval, že táto tragédia ochromila celú spoločnosť.

(ld, buj)

Devínsku Novú Ves sa na pár hodín obsadili desiatky policajných jednotiek.

foto mk

STRELBA V BRATISLAVSKÝCH ULICIACH

6. jún 2004 - na kruhovom objazde Prístavného mosta usmrtili pri strelbe jedného z troch členov posádky terénneho vozidla Porsche Cayenne. Vodič, Peter H., voči ktorému bol pravdepodobne útok namierený, podľahol svojim zraneniam v nemocnici, tretí člen posádky vyviazol bez zranení. Všetci traja patrili k skupine tzv. sýkorovcov.

24. jún 2004 - dvaja neznámi páchatelia zastrelili muža v Podunajských Biskupiciach. Išlo o údajného popredného člena podsvetia.

1. február 2008 - strieľalo sa v nákupnom centre Polus. O život prišla jedna osoba, zranené boli dve, všetky hovoriace po rusky. Pred súd nepostavili nikoho.

20. apríl 2010 - strieľalo sa pred hotelom Kyjev, polícia zadržala troch mužov. Jeden z nich sa údajne dal na útek, policajti museli použiť služobnú zbraň. Podarilo sa mu ujsť.

PRÁVNA
PORADŇA

V tomto roku som ukončil štúdium na strednej škole, a aj napriek snahe som sa nedostal na štúdium na vysokej škole. V súčasnosti si hľadám vhodné zamestnanie a mám záujem aj o zamestnanie v polícii. Chcel by som vás poprosiť o radu, ako v takom prípade postupovať, kde mám podať žiadosť a aké podmienky musím pre prijatie spĺňať. Môžem sa uchádzať o prijatie aj keď mám malú zrakovú vadu a nosím okuliare?

Martin, Bratislava

Z vašej otázky nie je zrejmé, či sa chcete uchádzať o štátnu službu v Policajnom zbore alebo chcete pracovať v mestskej polícii. Pokiaľ máte záujem o prácu v Policajnom zbore, tak podmienky prijatia sú upravené v zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície. Podmienky prijatia a prijímacie konanie sú pomerne rozsiahlo upravené v § 14, § 14a a § 15 spomínané-

ho zákona, preto ich spomenieme aspoň stručne. Policajtom sa môžete stať len ak ste štátnym občanom Slovenskej republiky starším ako 18 rokov, ak o prijatie písomne požiadate prostredníctvom okresného alebo krajského riaditeľstva Policajného zboru. Pre prijatie do služobného pomeru musíte zároveň spĺňať nasledovné zákonné podmienky:

Musíte byť bezúhonný, pričom sa za bezúhonného nepovažuje občan, ktorý bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo bol právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. K preukázaniu bezúhonnosti budete v prijímacom konaní potrebovať odpis z registra trestov.

Spôľahlivosť je ďalšou podmienkou prijatia, pričom sa za spoľahlivého pre účely prijatia nepovažuje napríklad občan, ktorý preukázateľne nadmerne požíva alkoholické nápoje alebo omamné látky, psychotropné látky alebo prípravky, ktoré môžu vyvolať závislosť od nich alebo podľa iných skutočností nedáva záruku riadneho výkonu štátnej služby alebo bol z predchádzajúceho služobného pomeru prepustený z dôvodom stanovených zákonom.

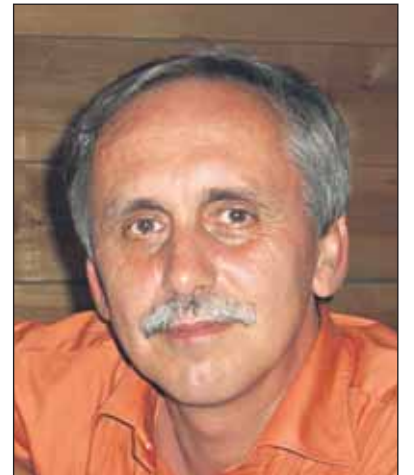
Samozrejme musíte pre prípadné prijatie spĺňať požadovaný stupeň vzdelania určený na výkon konkrétnej funkcie, pričom

pre prijatie do služobného pomeru je podmienkou minimálne úplné stredoškolské vzdelanie ukončené maturitou.

Pre mnohých uchádzačov je častokrát veľkým problémom splnenie podmienok zdravotnej, telesnej a duševnej spôsobilosti. Každý uchádzač musí absolvovať posúdenie svojho zdravotného stavu služobným posudkovým lekárom. Lekár súčasne odborne posúdi rozsah vašej zrakové vady a na základe toho vás odporučí alebo neodporučí na prijatie.

Pre posúdenie ovládania štátneho jazyka a telesnej spôsobilosti zabezpečí služobný úrad vykonanie previerok, v rámci ktorých budete musieť preukázať okrem ovládania štátneho jazyka aj požadovanú fyzickú zdatnosť. Podľa dostupných informácií je veľká pozornosť venovaná previeraniu duševnej spôsobilosti uchádzačov, ktorú posudzujú služobní psychológovia náročnými psychologickými testami.

Ďalšie podrobnosti o možnostiach prijatia a prijímacom konaní vám radi poskytnú všetci personálni pracovníci PZ. Vzhľadom na rozsah prijímacieho konania a množstvo uchádzačov môže proces prijímacieho konania trvať i niekoľko mesiacov, podľa zákona však musí byť ukončený najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa

podania žiadosti o prijatie. O výsledku prijímacieho konania musí byť občan vyzoomený do 30 dní od skončenia prijímacieho konania.

Ak máte záujem stať sa príslušníkom mestskej polície, tak podmienky prijatia upravuje zákon SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. Podľa tohto zákona sa policajtom môže stať bezúhonná osoba, ktorá je staršia ako 21 rokov, je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície. Príslušník obecnej polície je zamestnancom obce a môže plniť úlohy iba vtedy, ak má úplné stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a získal odbornú spôsobilosť príslušníka obecnej polície.

JUDr. Ján Bubeník

ÚRAZOVOSŤ ŠKOLÁKOV NA CESTÁCH MÔŽU ZNÍŽIŤ AJ RODIČIA

DOPRAVA

Druhým septembrom sa na celom Slovensku opäť začal nový školský rok a na svoju každodennú cestu do školy za školskými povinnosťami sa vybrali okrem starších študentov aj žiaci základných škôl, vrátane takmer 51-tisíc prváčikov, ktorí do školských lavíc zasadnú po prvýkrát. Preto výzva na zvýšenie opatrnosti na našich cestách je namieste u všetkých, predovšetkým u vodičov, rodičov a detí.

Bezstarostný a relatívne bezpečný pohyb detí po prírode, kúpaliskách a ihriskách vystrieda pohyb po frekventovaných mestských komunikáciách, ktoré predstavujú pre deti najmä vo väčších mestách obrovské riziko vážnych úrazov. Zo štatistík vyplýva, že v období nástupu do škôl je zvýšené riziko úrazovosti úzko súvisiace so zmenou prostredia a životného rytmu, ako i ďalších emocionálnych faktorov, ktoré ovplyvňujú zníženú opatrnosť detí na mestských komunikáciách. Deti vo veku 6 až 10 rokov sú podľa štatistík jednou z najrizikovejších kategórií účastníkov cestnej premávky.

Je preto namieste urobiť všetko pre to, aby sa vo vzťahu k všetkým účastníkom cestnej premávky prijímali opatrenia, ktoré túto nepriaznivú štatistiku v čo najväčšej miere eliminujú. Najvýraznejšie v tomto smere môže napomôcť prevencia, v rámci ktorej má nezastupiteľné miesto pôsobenie v rodine. Negatívny príklad zo strany rodi-

ča zohráva vo vnímaní dieťaťa potláčanie hroziaceho rizika. Prechádzanie cez priechod rodiča s dieťaťom na červenú vytvára v detskej hlave predstavu, že sa to za určitých okolností môže. Takýto rodič si v tejto situácii neuvedomuje, že i napriek tomu, že prechádza so zvýšenou opatrnosťou dáva dieťaťu návod, aby tak urobilo aj v jeho neprítomnosti. Presne opačne pôsobí na dieťa rodič, ktorý osobným príkladom a sústavným vysvetľovaním rizík vstúpuje do jeho mysle potrebnú dopravnú disciplinovanosť. Okrem ovplyvňovania myslenia a návykov môžu rodičia preventívne pôsobiť na bezpečnosť svojho dieťaťa aj inak, napríklad voľbou správneho školského oblečenia a výstroje. Výrazné kričavo farebné oblečenie má svoje opodstatnenie a je preukázateľné, že vodiči takto oblečené dieťa podvedome registruje viac ako nevýrazné a splývajúce farby. Takéto oblečenie spolu s rôznymi reflexnými doplnkami, vrátane školskej tašky má zásadný vplyv na jeho viditeľnosť a včasnú reakciu vodičov. Asi si túto skutočnosť uvedomujú aj mnohí rodičia, lebo dnes už nie je výnimočné vidieť na cestách aj deti, ktoré majú na oblečení ešte aj malé reflexné vestičky.

Priamo na preventívne pôsobenie rodičov nadväzuje preventívne pôsobenie v škole, najmä v rámci cielenej a kvalitnej dopravnej výchovy. Je dokázané, že ak je kvalitne realizovaná s využitím dostupných informačných materiálov a pomôcok a ak sú nadobudnuté vedomosti prakticky preskúšané na dopravnom ihrisku, tak deti dopravnú disciplínu chápu ako prirodzené a nenánútené správanie.

Prevencia detských doprav-

Vlastným príkladom vedia rodičia vstúpiť deťom aj návyky pri prechádzaní cez cestu. foto mk

ných úrazov má svoje nezastupiteľné miesto aj vo vzťahu k ostatným účastníkom cestnej premávky, predovšetkým však vo vzťahu k vodičom motorových vozidiel. Je preto chvályhodné, že sa v mnohých mestách pomoc polície v prvých dňoch školského roku na rizikových priechodoch stala pravidlom. V Bratislave, ako nás informoval hovorca mestskej polície Peter Pleva, zabezpečovali policajti príchod do škôl bezpečným prechádzaním mnohých rizikových priechodov v Bratislave. Dokonca na požiadanie riaditeľstva školy policajti vypo-máhali aj po skončení vyučovania. Tento nastúpený trend sa osvedčil a pozitívne ho hodnotia aj rodičia, najmä tí, ktorí v prvý deň školy nemôžu kvôli povinnostiam svoju ratolesť do školy odprevadiť.

Azda najvýraznejšie je však potrebné apelovať na samotných vodičov. Mali by mať stále na pamäti, že veľmi často takýmto dopravným nehodám predchádza nezodpovedná a bezohľadná jazda, nedostatok predvídavosti a uvedomenia si rizík pri prejazde úsekov so zvýšeným pohybom detí. Mnohým vodičom dopravná značka upozorňujúca na deti nehovorí vôbec nič a spravidla ju ani neregistrujú. Dostatočnou výstrahou by mali byť stále častejšie zábery vodičov držiacich si hlavu v dlaniach s výrazom tváre pýtajúcim sa – „Prečo sa to muselo stať?“ Začnime preto nový školský rok s predsavzatím urobiť všetko pre to, aby takýchto otázok bolo čo najmenej.

(mb)

VÝSTAVA NA NOVOM MOSTE TERČOM VANDALOV

Vandalizmus je, bohužiaľ, pojem, ktorý sa čoraz častejšie skloňuje v slovenskej verejnosti. Ťažko povedať, čo vedie ľudí postihnutých touto úchyľkou k tomu, aby ničili.

Na Novom moste bola 15. júla otvorená výstava „Sme, či nie sme iní?“, ktorá však bola noc pred otvorením kompletne zničená. Ráno ju len provizórne opravili a po piatich dňoch, keď všetko dali do poriadku, bola výstava opäť otvorená. Vandali v noci 14. augusta strhli všetky vystavované fotografie, dva bannery ukradli a dva poškodili. „Zničená výstava nám pripomenula, že ľudia bez domova sú 24 hodín denne vystavení riziku napadnutia, nemajú bezpečné miesto, kde sa môžu ukryť a sú často obeťami násilných trestných činov,“ povedala Zuzana Pohánková z občianskeho združenia Proti prúdu.

Cieľom výstavy je bojovať proti predsudkom voči bezdomovcom, ktoré sú často veľkou prekážkou v tom, aby sme spoločne riešili tento vážny sociálny problém.

Prezentácia fotografií mala byť pôvodne na Novom moste do konca augusta, 15 dní pred oficiálnym ukončením ju však museli organizátori stiahnuť. „Výstava bola celý mesiac neustále terčom vandalov. Z 28 veľkorozmerných fotografií bolo 24 ukradnutých, zostávajúce tri boli dorezané a jedna podpálená. Napriek vandalom výstava splnila svoj účel – ľudia korzujúci po moste sa hŕfnie zastavovali, prezerali si fotografie a dlho si čítali úprimné výpovede ľudí bez domova,“ dodáva Pohánková.

Ak ste si nestihli pozrieť výstavu pred hanebným zničením, môžete ju navštíviť v „bezpečí virtuálneho sveta“. Organizátori sa týmto spôsobom snažia uchrániť bannery pred ďalším strhaním, kradnutím, rezaním a podpalovaním. Na www.notabene.sk je kompletná výstava prezentovaná bez rizika ničenia.

(vs)

LETNÝ KOLOTOČ SA DOKRÚTIL

Štvrtý Petržalský letný kolotoč kníh sa dokrútil, rozdalo sa v rámci neho viac ako 1 600 kníh, vyradených z knižného fondu miestnych knižníc (z celkového množstva takmer 2 000). Ľudia sa najviac zaujímali o detektívne a romantické príbehy, najžiadanejšími knihami boli tie od Agathy Christie.

Rozdané knihy by mali ich noví majitelia po prečítaní ponúknuť ďalším záujemcom, prípadne do konca septembra vrátiť v ktorejkoľvek pobočke Petržalskej knižnice alebo na miestnom úrade.

(ld)

Vyhovuje vám život v Petržalke? Čo vám môžu ľudia z iných mestských častí závidieť, a naopak, čo vás v tých končinách hnevá?

Aňa, 29 rokov: Ak ma v poslednom čase niečo poriadne vytočilo, tak výstavba nemocnice alebo polikliniky pri Draždiaku. Zabrala totiž priestor, na ktorom sa predtým hrával plážový volejbal, a nijaké náhradné ihrisko tým hráčom nikto neponúkol. Navyše už z okna nevidím to, čo predtým, a tá stavba nie je podľa mňa z architektonického hľadiska ničím výnimočným, čo by tamtú časť oživilo, skrásnilo. Skôr naopak.

Matúš, 47 rokov: Asi nepoviem nič nové, keď vám poviem, že ma hnevá nedostatok parkovacích miest. Viem, že to nie je len problém Petržalky, ale v podstate všetkých väčších bratislavských mestských častí, nič to však nemenní na tom, že kým zaparkujem, krúžim desiatky minút okolo nášho paneláku a často bývam s nervami v koncoch. Nevieť si ale predstaviť, ako sa to bude riešiť, keďže áut stále pribúda, a peniaze na výstavbu parkovacích domov nie sú, a tak skoro ani nebudú. Žeby sa vyhadzovali na zbytočnosti?

Petra, 19 rokov: Nepáči sa mi dizajn niektorých panelákov. Tie zateplené sú už pekne farebné, ale tie ostatné sú otravné. Nepáčia sa mi ani terasy okolo niektorých panelákov, často je na nich bordel a vraj už mnohé ani nie sú bezpečné, na opravy však nie je. Ako človeku so silným umeleckým cítením mi v Petržalke chýba umenie v uliciach, myslím nejaké zaujímavé dielka, sochy, a tak. Nemyslím tým pritom sochy nejakých významných Slovákov, nič proti nim, ale myslím tým skôr moderné umenie, prostredníctvom ktorého by sa mohli prezentovať mladé talenty. Privítala by som skrátka galérie pod holým nebom. Zastávky by zase mohli oblepíť obrazmi, alebo každú jednu premeniť na prezentáciu niečoho zaujímavého. Keď tam ľudia stoja a čakajú, tak by sa popritom mohli veľa dozvedieť.

Samo, 35 rokov: Na nervy mi ide nepretržitá výstavba, keď si porovnáš súčasnosť s minulosťou, tak väčšina voľných plôch je zastavaná. Nemám pritom ale pocit, že všetko, čo sa postavilo, sa aj využíva, napríklad na jednej z budov pri Železničnej stanici Petržalka som si všimol informáciu, že v nej prenajímajú priestory, a tá ceduľa tam visí už niekoľko rokov. Z toho vyplýva, že keby tam tá budova nestála, nič by sa nestalo. A my v okolí by sme mali k dispozícii viac zelene, ktorá, keď už nič iné, tak aspoň lahodí očiam.

(ld)

PETRŽALKA

**Rozloha: 28,7 km²
Počet obyvateľov: 117 227
Starosta:**

**Milan Ftáčnik (nezávislý)
Miestne zastupiteľstvo: Petržalčanov aktuálne zastupuje 40 poslancov, v ďalšom volebnom období (2010 - 2014) ich bude o päť menej - 35.**

PETRŽALSKÝ ERB

Do Heraldického registra Slovenskej republiky ho v roku 1993 zapísali približne takto: „Zlatokmenný strom v striebornom štíte, vyrastajúci z trávinatej pažite, posiatej ďalšími drobnými listnatými stromami.“ Erb naväzuje na mladšie pečatidlo Petržalky z roku 1832, a to, čo prezentuje, môže súvisieť so Sadom Janka Kráľa, založeným v roku 1776.

KAM VYRAZIŤ

Na veľa zahraničných turistov v Petržalke nenarazíte, z času na čas sa však nájdú takí, ktorí sa dožadujú výletu tým smerom. Asi najviac ich končí nad takzvaným UFOM, na vyhladkovej plošine nad Novým mostom.

Skupinku Holanďanov, obdivujúcich Bratislavu z Hradu, fascinuje pri pohľade na Petržalku skutočnosť, že na takom malom priestranstve žije toľko ľudí, natlačených do vysokých panelákov. Švajčiarsku zase pozamykané prízemné domčeky, za ktorými vidia kontajnery, ktoré si miestni zamykajú v obavách pred tými, ktorí by im tam nanosili odpadky svoje.

NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

Koho zaujímajú, môže ich prehládka odštartovať na parkovisku pri Starom moste. Odtiaľ totiž uvidí hneď tri - patrí k nim Divadlo Aréna s areálom z roku 1892, tamoj-

šia vodná veža, aj dom jej strojnika. V neďalekom Sade Janka Kráľa, mimochodom, najstaršom verejnom parku v Strednej Európe, stojí Gotická veža františkánskeho kostola z roku 1896 a socha básnika Janka Kráľa (1822 - 1876), ktorý na tomto mieste sedával a spolu s ďalšími tam dočerpával chýbajúcu energiu, hľadal inšpiráciu pre svoju neskoršiu tvorbu.

Budovy Nemeckého a Slovenského veslárskeho klubu (tá prvá je z roku 1931, tá druhá z roku 1930) nájdú záujemcovia pri Dunaji, s Novým mostom po pravej ruke. Pomník nazvaný Mílnik sovietskej armády je na Viedenskej ceste, Rímskokatolícky kostol „Povýšenia Svätého Kríža“ kúsok odtiaľ, medzi panelákmi na Daliborovom námestí. Staničný dom zo začiatku 20. storočia si odťotie oproti budove Železničnej stanice Petržalka, Pomník a spoločný hrob židovských obetí fašizmu je súčasťou Petržalského cintorínu za Bratskou ulicou. Pamätná tabuľa Sovietskej armády z roku 1960 bola pri Dunaji (s Novým mostom po ľavej ruke), a bola tam dovtedy, kým ju ukradli.

PAMÄTNÍKY, POMNÍKY, TABULE

Cestu za petržalskými pamätníkmi a pomníkmi otvára Pamätník Daniela Tupého na Tyršovom nábřeží, venovaný všetkým obetiam rasizmu a neonacizmu. Na neďalekej Viedenskej ceste je okrem Pamätníka obetiam holokaustu Arménov aj kríž, ktorý je spomienkou na Kaplnku svätého Jána Nepomuckého. V Sade Janka Kráľa sa v roku 2000 objavil Pamätník slovenského vysťahovalectva a zahraničných Slovákov, súčasťou parčíku na Jiráskovej ulici je Pamätník povstania českého ľudu.

Na Daliborovom námestí sa okoloídúcim „prihovára“ socha Je-

V Petržalke chýba 40 000 parkovacích miest, ročne pribudne 3 800 áut.

žiša Krista, na blízkej Lenardovej ulici (súčasť Petržalského korza) natrafia na busty Antona Bernoláka a Štefana Moyzesa, a tabule, zaberajúce sa nimi. Vojenský cintorín z obdobia prvej svetovej vojny sa „usídlil“ na Kopčianskej ulici, po rekonštrukcii ho otvorili vlni v apríli. Prvý predseda Matice slovenskej v Juhošlávií a organizátor československého zahraničného odboja Ján Bulík má svoju pamätnú tabuľu na Bulíkovej ulici č. 17. Základný kameň k začatiu výstavby petržalského sídliska postavili na Námestí hraničiarov v roku 1973, žiakov, smerujúcich do Základnej školy na Vlasteckom námestí, „sledujú“ od roku 1989 oči Tarasa Ševčenka, ukrajinského básnika.

ĎALŠIE ZAUJÍMAVOSTI

BS-8 Hřbitov udrie do očí v blízkosti Vojenského cintorína na Kopčianskej ulici (za sídliskom Kopčany, neďaleko bývalej štátnej hranice s Rakúskom). Pred časom ešte zde-

vastovaný objekt, „okupovaný“ bezdomovcami, sa v posledných mesiacoch zmenil na nepoznanie. Postaral sa o to fotoreportér Miroslav Košír s priateľmi, ktorí ho dali dokopy, a popritom založili Občianske združenie Zachráňme petržalské bunkre. BS-8 Hřbitov je z tých niekoľkých najväčších, a dnes nezastreňuje len múzeum, ale aj knižnicu.

K zaujímavostiam na pravej strane Dunaja patrí aj bývalá colnica z konca 19. storočia, medzi ľuďmi známa ako Mýtny domček, v ktorom sa dnes môžu najesť. Na dvanásť znamení zverokruhu sa dá naráziť v Sade Janka Kráľa, na sochu bývalého pápeža Jána Pavla II. pri Kostole Svätej Rodiny, kam v rámci svojej návštevy Bratislavy v septembri roku 2003 tiež zavítal. Za pohľad stojí aj horáreň pri Malom Draždiaku z roku 1779, učupená v bezprostrednej blízkosti panelákov.

Zdroj: www.petrzalka.sk

ROZHOVOR SO STAROSTOM MILANOM FTÁČNIKOM

CHCELI SME OBČANOM DOKÁZAŤ, ŽE NÁM ZÁLEŽÍ NA ICH NÁZORE

Výmenu okien na všetkých materských a základných školách, zriadených mestskou časťou, projekt revitalizácie päťdesiatich detských ihrísk a zavedenie elektronických aukcií považuje petržalský starosta Milan Ftáčnik (nezávislý) za tri najdôležitejšie udalosti, ktoré sa v týchto končinách za posledné štyri roky odohrali.

Čím aktuálne žije Petržalka? Čo za problémy momentálne hýbu dňami v mestskej časti? Ak nejaké máte, ako ich riešite?

Aj keď to vyzerá tak, že leto sa už skončilo, stále u nás „žijú“ pieskové pláže na nábřeží Dunaja, kam chodilo veľa Bratislavčanov. Máme otvorenú diskusiu k druhej etape revitalizácie Sadu Janka Kráľa, ktorú môžu občania pripomenkovať. Dopravu z Petržalky do mesta a späť stále ovplyvňuje uzatvorený Starý most, ale jeho riešenie je v rukách mesta. Ako samospráva mestskej časti máme nižšie príjmy z dôvodov hospodárskej a finančnej krízy, tak pripravujeme návrh na zníženie výdavkov rozpočtu, šetríme na sebe, ale napríklad aj v oblasti starostlivosti o zeleň.

Do komunálnych volieb v roku 2006 ste išli s konkrétnymi plánmi a cieľmi. Ktoré z nich sa vám za ten čas podarili splniť, ktoré

ešte do novembra stihnete?

Za tri najvýznamnejšie výsledky tohto volebného obdobia možno považovať výmenu okien na všetkých základných a materských školách, zriadených mestskou časťou (je ich tridsať), vrátane nevyhnutných opráv striech, projekt revitalizácie päťdesiatich verejných detských ihrísk a zavedenie elektronických aukcií. Výmena okien a oprava striech znamenajú na jednej strane lepšie podmienky pre vzdelávanie a výchovu detí, na druhej dlhodobé zníženie spotreby tepla na viac ako tridsaťpercentnej úrovni, takže tento projekt možno chápať aj ako protikrizové opatrenie. Celkové náklady naň sú takmer päť miliónov eur. Revitalizácia päťdesiatich detských ihrísk znamená zlepšenie kvality verejného priestoru pre matky s deťmi. Celkové náklady na tento projekt dosiahli takmer 800-tisíc eur. Zavedenie elektronických aukcií ako základného nástroja verejného obstarávania znamená významnú úsporu verejných zdrojov (len v roku 2009 ušetrila mestská časť viac ako 450-tisíc eur) a je to tiež dôležité protikrizové a protikorupčné opatrenie. SPri problémových témach, najmä pri plánovanej výstavbe, sme priamo v do-

tknutých lokalitách diskutovali s ľuďmi na verejných zhromaždeniach. Raz mesačne mohli prísť obyvatelia na úrad za starostom v rámci Dňa otvorených dverí. My sme išli za nimi v rámci akcie Z očí do očí, keď sme diskutovali priamo na ulici. Po prijatí rozhodnutia v miestnom zastupiteľstve sa samozrejmom stalo zverejňovanie informácií nad rámec zákona, napríklad uzavretých zmlúv, faktúr, výsledkov verejných obstarávaní a mnohých iných. Týmto konceptom otvorenej samosprávy sme chceli dosiahnuť zmenu vzťahu občana a samosprávy, a ukázať našim občanom, že ich vieme počúvať, a najmä, že nám na ich názore záleží.

Ktoré zo záväzkov už splníť nestihnete a prečo?

Nepodarilo sa nám preložiť elektrické vedenie, ktoré vedie nad jazerom Veľký Draždiak, hoci sa o to samospráva usiluje už takmer dvadsať rokov. Riešenie nezávisí len od nás, ale aj od ZSE a tiež majiteľov pozemkov pod budúcou trasou vedenia. To brzdí premenu Veľkého Draždiaku na rekreačnú zónu, hoci neoficiálne je ňou už teraz. Nepodarilo sa nám prijať plánované územné plány zón, ktoré by podrobnejšie regulovali cenné lokality v Petržal-

ke, najmä preto, že mesto doteraz nemá rozhodnutie o výškovom vedení nosného dopravného systému, ktorý má cez ne viesť. Nepodarilo sa tiež otvoriť školské dvory pre verejnosť v popoludňajších hodinách, najmä pre nedostatok financií na zabezpečenie poriadku a čistoty v týchto priestoroch. Viaceré naše plány pribrzila najmä v rokoch 2009 a 2010 finančná a hospodárska kríza, kvôli výpadku príjmov sme museli krátiť výdavky.

(ld)

HODY A VINOBRANIA UŽ ODŠTARTOVALI SVOJU SEZÓNU

Slovenská republika si najmä v posledných rokoch získava rešpekt medzi zvučnými menami producentov dobrého vína. Malokarpatská vína cesta je zapísaná v diároch „fajnsmekrov“ i renomovaných odborníkov. Víno, folklór, koncerty, ohľadnutie sa do histórie, kulinárske špeciality a symbol jesene – burčiak. Vinobrania sú jesennou slávnosťou vína, kde nájdeme veľa obľúbených či menej známych druhov a chutí tohto moku, ktorý sa vyrába z plodov vinnej revy a jeho tradícia siaha do dávnej histórie.

Oberačkové slávnosti nie sú novodobým výmyslom. Ich korene nájdeme v antike, kde ich vnímali ako oslavy starogréckeho a starorímskeho boha vína Dionýza alebo Bakchusa. Bratislava, ako rezidenčné mesto a spoločenské stredisko Horného Uhorska, už v 16. a 17. storočí poskytovala vhodné podmienky a priestor na veľké slávnosti bratislavských vinohradníkov. Nenechajte si preto ujsť ani tohtoročné slávnosti. Niektoré mestské časti už majú jarmoky a hody za sebou, vybrali sme pre vás zopár tipov, kde sa určite nudiť nebudete.

VINOBRANIE – RAČA 10. - 12. SEPTEMBER

V piatok 10. septembra v amfiteátri v Knižkovej doline začne už o 17. hodine vyhrávať Kalumet Band, potom vystúpi Tanx, Love 4 Money a piatkový večer uzavrie Testpilot.

V sobotu od 14. hodiny bude naozaj veselo. Vyhrávať bude Račianka a po slávnostnom otvorení slávností vína a dobrého jedla o 16. hodine bude už až do noci amfiteáter patriť súborom Ekonóm, Cigánski diabli, IMT Smile, Zuzane Smatanovej.

V nedeľu bude spievať Marcela Leiferová, vyhrávať bude ľudová hudba Petra Kuštára, vystúpiť by mal aj Polemic a Gladiator.

V sobotu a nedeľu od 14. – 20. hodiny bude v DD Račan na Detvianskej ulici V. ročník verejnej degustácie vín Medzinárodného festivalu Frankovky modrej. Lisovanie hrozna a ochutnávka muštu je pre vás pripravená po oba dni v Obecnom dome na Alstrovej ulici.

Ak chcete bujarú zábavu trochu zjemniť, môžete navštíviť výstavu obrazov Petra Hargaša v miestnom úrade na Kubačovej ulici, výstavu paličkovanvej čipky a výstavu ovocia a zeleniny v priestoroch amfiteátra v Knižkovej doline.

Račianske vinobranie by nebolo tým pravým bez športových aktivít. Nech sa páči - vyberajte: Minifutbal – 20. ročník Real Rendez

sobotu o 9. hod. na Sklabinskej ulici, Račiansky stravec – 19. ročník súťaže v karate v sobotu o 10. hod. na ZŠ Tbiliská.

V nedeľu si pripíšete do programu aj Šachový turnaj, ktorý sa začína o 9. hod. v Krasnianskej besede alebo Memorál Miloša Sedrmača (10. Hod. FK Černockého ulica).

Zaujímavý isto bude aj Vinobranecký volejbalový turnaj junioriek (8.30 hod. ZŠ Tbiliská). Čerešničkou na torte bud celkom určite vyhládokové lety balónom na Račou. Štartujú každý deň z Rustaveliho ul., podľa záujmu a aktuálneho počasia.

VINOBRANIE – MODRA 17. - 19. SEPTEMBER

Kráľovská Modra sa na návštevníkov dôsledne pripravila – čaká vás bohatý program plný hudby, tanca a skvelého jedla a vína.

Hneď prvý deň bude z čoho vyberať – o 18. hod. to všetko odštartuje Grinavanka, postupne sa predstaví Kamelot-revival, Alan Mikušek, Pijem&Matelko&Malevil, disko zábavu tesne pred polnocou rozpáli Stop@Zenit.

V sobotu sa od 12. hod. na pódiu vystrieda DH Rovina, DH Šarfianka, DH Vinosadka, folklórny súbor Ekonóm, skupiny Metalinda, Mukatado, Kmeľoband, Maduar. Čosi zo svojho umenia predvedú aj „superstárici“ D. Lacho a D. Mirgová. O 21. hod. je nachystaná Ohňová šou a potom až do rána diskotéka.

V nedeľu sa program začína o 11. hod. veľkým alegorickým sprievodom, hrať a spievať budú dychovky Lieskované a Záhorienka, svoj kumšt predvedú mažoretky Kessa, pobaví vás aj Bukasovský masív, Funny Fellows a detské folklórne skupiny Lienka a Magdalénka.

VINOBRANIE – PEZINOK 24. - 26. SEPTEMBER

Už v piatok 24. septembra na Hlavnej tribúne na námestí môžete ochutnať prvý dúšok a potom vás už čaká skvelý program. Nebude chýbať Grinavanka, Funny Fellows, Felme, Stopa. V Tureckom dome bude vyhrávať Šenkvičká muzika.

V sobotu 25. septembra odštartuje celodennú veselicu o 10. hod. skupina Samorast a postupne sa na pódiu vystriedajú skupiny Santa Fe, Igrici, Hrdza, predstaví sa Marianna Sýkrová, Ivana Poláčková, Ivan Ožvát, Marcela Leiferová a Zuzana Smatanová. O 21. hod. vypukne ohňostroj a do polnoci vás bude zabávať skupina Vidiek a Starmania.

V nedeľu 26. septembra sa o 11. hod. vychystá alegorický sprievod a potom sa všetci môžete dosýta zabaviť. Vystúpi Technik, Reelroad, Marián Bango, Miro Šmajda s kapelou a Kalumet Band.

DÚBRAVSKÉ HODY 24. - 26. SEPTEMBER

Už v piatok bude v amfiteátri veselo – veselicu odštartuje country hudba v podaní

V sobotu sa Hajíček Band, vystrieda ich Dúbravanka. V DK bude o 17. hod. vernisáž výstavy fotografií z divadelných predstavení v DK Dúbravka od Ladislava Lesaya - Herecké osobnosti v Dúbravke.

Dúbravské hody začínajú o 13.30 hod. – vyhrávať bude dychová hudba „11“ z Ivanky, predstaví sa aj Klnka, Magisteriál. O 15. hod. vyhlásia výsledky súťaže vo

Vinobranie v Rači navštívia každý rok desiatitisíce Bratislavčanov.

varení guláša, nebudú chýbať všakovaké súťaže pre deti a tanečná šou hip-hop a breakdance. Svojich priaznivcov si určite nájde aj balkánsky večer s Jadrankou. Slávnostný hodový sprievod sa vyberie na pochod o 14. hod. z parkoviska na Žatevnej ulici. A čo na vás ešte čaká? Tak napríklad skupina Lojzo (16.30), dychovka z Moravy Bojané (17.30) a Oldies Disco (21.00).

V parku na Pekníkovej ulici môžete obdivovať Bratislavské mažoretky (13.10), detská šou a kúzelník sú nachystané na 14.30 hod., ohnivá šou s fakirom Drakom a brušnou tanečnicou sa začne o 20. hodine.

Ak by vám to ešte nestačilo, tak pridávame niektoré ďalšie atrakcie: Žatevná ulica, Park Pekníkova – Nafukovacie atrakcie a trampolína, Park Pekníkova – Malba na tvár, balóniky, jazda na poníkoch, vystúpenie sokoliarov, ukážky z kynológie a hipológie mestskej polície, Preprava turistickým vláčikom zadarmo - sobota 14.00 – 20.00 hod., nedeľa 14.00 – 19.00

hod., trasa: DK Dúbravka – Žatevná ulica

V nedeľu o 11. hodine bude slávnostná svätá omša v kostole sv. Kozmu a Damiána. O 10.30 hod. si v DK môže pozrieť vystúpenie Divadla na kolesách. Na Žatevnej ulici od 14. hod. budú hrať On The Road, Jožka Černý a cimbalová muzika z Moravy, hudobná skupina Aragon. Dúbravské hody ukončí ohňostroj.

Zo sprievodných akcií hodových slávností by sme vás radi upozornili na súťaž vo varení guláša (sobota 8.00-13.00 pred DK Dúbravka, 9.00-13.00 v parku na Pekníkovej hasičská súťaž, v ZŠ na Sokolíkovej ulici strelba zo vzduchovky, hodový turnaj v hokejbale v parku na Pekníkovej ulici od 9.00 do 13.00).

VRAKUNSKÉ HODY A OSLAVY 720. VÝROČIA VRAKUNE 11. - 12. SEPTEMBRA

V sobotu na nábreží Malého Dunaja o 14.45 hod. štartuje sprievod (bubeníci, mušketeri, žongléri, animátori, salva z muškiet). Pripravené sú žonglérske vystúpenie, predstaví sa hudobná skupina Keltieg, skupina historického šermu, sokoliari. Silácke a rytierske súťaže pre dospelých sú na programe o 18.20 hod., po nich nasleduje veľká ohňová šou. Začiatok Oldys párty organizátori nachystali na 19. hodinu a zabávať sa bude až do polnoci. Zo sprievodných akcií vyberáme jazdu na koníkoch pre deti, keramickú dielňu, lukostreľbu, skrotenie býka, nafukovadlo...V nedeľu sa predstaví Cigánski diabli a SZUŠ Železničná.

(buj)

NOVINOVÝ STOJAN PRIAMO VO VAŠOM VCHODE?

Redakcia novín BRATISLAVSKÝ KURIÉR Vám ponúka možnosť umiestniť priamo vo Vašom vchode malý, elegantný a vždy upravený nástenný stojan s našimi novinami.

Noviny tak budú vždy na svojom mieste!

Službu ponúkame bezplatne.

Ak máte záujem, informujte nás, prosím na adrese:

inzercia@bakurier.sk alebo telefonicky na 0907 919 252.

Zatiaľ platí len pre mestské časti: Staré Mesto, Nové Mesto, Dúbravka, Karlova ves a Petržalka.

(platí pre vchody nad 16 schránok)

MESTO MIERU

Súčasťou edície Bratislava – Pressburg, ktorú vydáva Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, je aj kniha Igora Janotu Bratislavské rarity. Autor v nej približuje atraktívne kuriozity a kuriózne atraktivity starej Bratislavy. Pozývame vás na krátku exkurziu....

Nie je to tak dávno, čo na prístupových cestách k Bratislave boli výrazné nápisy BRATISLAVA – MESTO MIERU. Tento čestný názov priznala Bratislave, hlavnému mestu Slovenska, blahej pamäti Svetová rada mieru. Bratislava však naozaj je mestom mieru. V minulosti sa na jej území podpísali tri veľké mierové zmluvy a tri prímeria.

Prvá mierová zmluva bola podpísaná 2. júla 1271. Uzavreli ju medzi sebou uhorský kráľ Štefan V. a český kráľ Přemysl Otakar II. Príčinou nepriateľstva týchto panovníkov bolo, že uhorské vojská vtrhli na územie východného Rakúska, o ktoré prejavoval záujem aj český kráľ. Na uhorský útok odpovedal vtrhnutím na Slovensko. Bratislavu vypálili, pričom padli za obeť aj mestské a kapitúlske archívy.

Po podpísaní mieru sa uhorský kráľ vzdal v prospech českého panovníka Štajerska, Kranska a Korutánska, český panovník opustil obsadené slovenské mestá.

Druhý bratislavský mier podpísali 30. decembra 1626 v čase neslávne známeho Bethlenovho stavovského povstania. Bethlen na začiatku povstania, v roku 1619, vtrhol zo Sedmohradska na Slovensko, kde sa dal korunovať za uhorského kráľa. Nepomohlo mu nakoniec ani spojenie s francúzskymi a nemeckými protestantskými kniežatami, ani s Turkami. Musel ustúpiť a podpísať mier.

Tretí sa podpisoval v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca 26. decembra 1805 po dovtedy najkrvavejšej bitke na svete - bitka troch cisárov pri Slavkove. Za jeden deň tu zomrelo dvadsaťpäťtisíc mužov. V centre Paríža stojí Víťazný oblúk cisára Napoleona a lúčovito k nemu vedie dvanásť ulíc, pomenovaných podľa miest, kde Napoleon Bonaparte alebo jeho minister zahraničia Charles Maurice de Talleyrand-Périgord podpísali mierovú zmluvu. Jedna z týchto ulíc sa volá Rue de Pressbourg – Bratislavská ulica.

Prvé známe prímerie uzavrel v Bratislave v roku 1052 uhorský kráľ Ondrej I. s nemeckým kráľom Henrichom III., ktorý bažil po dobytí Uhorska v rokoch 1051 – 1052. Ondrej I. sa obrátil na pápeža Leva IX. Ten sa aj vybral do Bratislavy a podarilo sa mu prímerie sprostredkovať. Bola to prvá návšteva Svätého Otca v Bratislave.

Druhé prímerie sa uzavrelo v roku 1404 medzi uhorským kráľom Žigmundom a rakúskym vojvodom Albrechtom.

Tretie prímerie podpísali v Bratislave 7. novembra 1491 za Uhorsko kráľ Vladislav Jagelovský a za Rakúsko Maximilián I. Habsburský.

(vs)

Prešporský Pitaval

Početné a pomaly zabudnuté trhy a jarmoky v niekdajšom Prešporku sa vyznačovali osobitnou atmosférou. Výročné trhy sa pôvodne konali spravidla v deň bohoslužieb. Keď prvý uhorský kráľ Štefan I. (1000 – 1038) nariadil, aby si každých desať dedín postavilo kostol, ľudia z okolia sa schádzali na bohoslužby a súčasne to využívali na výmenu tovarov a produktov. Okolo kostolov stáli predajné stánky, búdy, krámy a chalupy, ktoré sa stali základom mnohých neskorších miest či mestečiek. Právo konať trh bolo jednou z najstarších výsad mesta.

Trhy boli veľkým oživením spoločenského života, získali si veľkú obľubu miestneho obyvateľstva i pocestných kupcov a obchodníkov. Dalo sa na nich nielen zbohatnúť a všeličo kúpiť, ale aj o veľa prísť, lebo boli jedinečnou príležitosťou pre rôznych špekulantov a zlodějov. Tých pred kradnutím neodradili ani prísne tresty vtedajšej justície.

Najstaršie ustanovenie o konaní výročného trhu, teda jarmoku v Prešporku je zakotvené v privilegii kráľa Ludovíta I. z 20. januára 1344. Určovalo sa v ňom, že jarmok sa má začať siedmy deň pred dňom sv. Vavrince (pripadal na 10. augusta) a skončiť siedmy deň po ňom, takže Vavrinceký výročný trh trval 15 dní. Kupujúci a predávajúci, ktorí prichádzali do mesta mali na jarmok slobodný prístup, čiže nemuseli platiť mýto a boli pod kráľovou ochranou.

Roku 1385 potvrdila kráľovná vdova Alžbeta Piastovská právo na konanie druhého výročného trhu, povoleného rok predtým jej dcérou, kráľovnou Máriou. Začínal sa osem dní pred nedeľou nazývanou Laetare (ide o pohyblivý sviatok tri týždne pred Veľkou nocou) a končil osem dní po nej. V tomto privilegii

PREŠPORSKÉ TRHY A JARMOKY V STREDOVEKU

sa súčasne zaručovala mýtna sloboda pre obchodníkov navštevujúcich prešporské trhy. Kráľ a neskorší cisár Žigmund Luxemburský potvrdil oba výročné trhy a ďalej roku 1418 dovolil, aby sa v Prešporku konal každý utorok týždenný trh. Roku 1430 vydal privilegium o povolení ďalšieho jarmoku aj na predmestí pred Rybárskou bránou. Mal sa začínať 14 dní pred sviatkom Nájdenia Svätého kríža (3. mája) a skončiť 14 dní po ňom, takže trval skoro celý mesiac. Na tomto predmestí, nazývanom vtedy Dunajské Nové Sídliisko, panovník povolil aj konanie týždenných trhov, a to v stredu. Počet výročných trhov zvýšil Matej Korvín, keď roku 1472 povolil štvortýždňový Michalský jarmok na predmestí pred Michalskou bránou mimo hradieb vnútorného mesta.

Na predaj určitého druhu tovaru boli vyhradené predajné stánky – krámy. Takto sústredený predaj umožňoval účinnú kontrolu a vylučoval, či aspoň obmedzoval nekalú konkurenciu. Búdy či stánky boli zostavené v skupinách podľa príslušnosti k cechom, remeslám alebo živnostiam, zväčša boli drevené a len ojedinelo murované. Bolo však bežné, že niektoré druhy tovaru predávajúci rozložili iba na podložku alebo priamo na zem.

Týždenné trhy vo vnútornom meste sa konali vždy v utorok a sobotu a boli určené najmä na nákup a predaj potravín a zeleniny. Najväčším trhoviskom oddávna bolo Hlavné námestie. Spočiatku sa tu predávalo takmer všetko, roku 1370 však napríklad už trh s mäsom preložili na dnešné Primaciálne námestie, kde sa údajne nachádzalo až 40 mäsových pultov, zdanených bolo však len 17; vždy na Vianoce sa za ne odvádzalo do mestskej pokladnice 40 denárov. Povyše mäsových krámov, v priestore za františkánskym kláštorom a v hornej časti dnešnej Uršulínskej ulice, stál podľa svedectva prameňov rad stánkov s rozličným tovarom a s viacerými remeselnými

výrobkami, na čo poukazuje aj najstarší názov Kramárska ulička (Kramergässel). S rybami sa vtedy obchodovalo na Františkánskom námestí a neskôr na Rybnom námestí.

Ruka spravodlivosti

Začiatok aj koniec výročných trhov v 15. a 16. storočí ohlasovali zvonom. Na radnici vztyčovali vlajku a na mieste konania trhu tzv. ruku spravodlivosti, držiacu meč na znak toho, že trh je pod kráľovskou ochranou. Neskôr sa začiatok trhu zvykol oznamovať slávnostnými fanfarami z radničnej veže.

Na poriadok počas trhov a jarmokov, na dodržiavanie kvality tovaru a správnosť váh a mier dozeral tzv. trhový richtár (Marktrichter). Bol významným mestským zamestnancom, mal síce pomerne malý plat (do roku 1490 iba 1 šiling, potom 2 šilingy týždenne), no pripadala mu nemalá časť z pokút, ktoré vyberal. Zo zachovaných dokladov sa nedá zistiť, či trhový richtár z Prešporku aj rozsudzoval spory trhovníkov a obchodníkov, ako to bolo v niektorých iných mestách, napríklad v Budíne.

Trhy boli veľkým oživením spoločenského života, získali si veľkú obľubu miestneho obyvateľstva

Vladimír Segeš

Na poriadok a kvalitu tovaru a správnosť váh a mier počas trhov dozeral trhový richtár.

RÁKOŠ ČARODEJNÍC POD DEVÍNOM II.

(pokračovanie z minulého čísla)

Upálenie bosoriek Alžbety Nagysányiovej a Agáty Tooth-Borlobáschinovej vo dvoch oddelených procesoch začiatkom 17. storočia, ako aj státie v celej Európe známeho radikálneho kacíra Miku-láša Drábika bolo načas účinnou výstrahou pre obyvateľov Bratislavy. Jeho popravou sa mala vytratiť akákoľvek opozícia voči najvyššej svetskej vrchnosti - cisárskemu dvoru Habsburgovcov. Takisto opakované porušovanie božích zákonov v súbehu s utajovaním, ale aj verejne známym spoločovaním žien bolo dostatočným dôvodom na vynesenie najkrutejších trestov. Súdy boli vedené v duchu zákonov z 11. storočia, ustanovených za panovania sv. Štefana. Ani ich novelizácia o tri storočia neskôr nepriniesla v Uhorsku takmer žiadnu zmenu na ich podstate. Až za panovania Márie Terézie sa začalo s reformovaním súdov zaoberajúcich sa kacírstvom a bosoráctvom a vylúčili sa metódy mučenia - tortúry - pri výsluchu.

Po vyhlásení právneho skut-

kového stavu podal urodzený pán Szontágh pred magistrátom mesta slávnostné odvolanie proti tomu, aby pojednávanie žaloby bolo preťahované a zbytočným spôsobom zdržiavané a žiadal, aby sa spor v krátkosti skoncoval pri dodržaní zákona - nov a právnych zvykov kráľovstva. Tieto priamo podporujú stanovú a práva magistrátu mesta. Žalobca ďalej žiadal, aby pojednávanie bolo tajné s vylúčením verejnosti a k priznaniu obžalovaných sa použili všetky predpísané stupne tortúry. Obžalované sa pred súdom vzali pod prísahu. V závere žalobca Szontágh žiadal pre usvedčené vinníčky trest smrti upálením za živa, v pôvodnom znení RESERVATIS DE JURE RESERVANDIS.

Žaloba sa prečítala v latinčine. Uvádžalo sa v nej, že obvinené hriechnym spôsobom zabudli na večnú spásu svojich duší, na božské a ľudské zákony, zradili vieru prijatú zlorečiacimi ústami pri krste, boli zlakané diablom - odvčným nepriateľom ľudského pokolenia a tým zatratili svoje duše proti zákonu božskej dôstojnosti. Pred niekoľkými rokmi sa obvinené dali

zapísať do spoločnosti bosoriek, a tým sa odovzdali do moci zlých duchov. Sľúbili bojovať a aj bojovali pod ich vlajkou a nepochybne rôznymi tajnými prostriedkami počas tajných obradov vykonávali trestuhodné skutky, zaklínali a čarovali a pomocou zlých duchov, ktorým sa úplne podrobili, odníмали plody tehotným ženám a zvieratám, ničili úrodu zeme a viníc, pustošili ovocné záhrady, polia a lúky, uriekali ľudí nedobrym pohľadom, počarovali ľuďom na kostiach a spôsobili im bolesti na údoch. To všetko vykonávali s vedomím večného zatratenia svojich duší, keďže boli zlakané a podvedené diablom.

Osobitne v žalobe proti Heczelovej sa uvádzalo, že do spolku bosoriek ju prijali pri návšteve Pergerovej, ktorú upálili už skôr. Vtedy sa jej dali výdatne najesť a napiť. Keď už bola opitá, šla na hainburský vrch Braunsberg, kde držala sviecu, svoje nohy namazala čarovnou masťou a vášnivo a nepričetne tancovala. Odvtedy už častejšie lietala na Braunsberg na metle, kde jej dal diabol zlatý odznak, začo ona s ním dvakrát dobrovoľne smilni-

la. Navyše, pomohla počariť manželovi Váριοvej ťažkú chorobu, keď jeho manželke ponúkla a dodala divú cibuľu. Na priznanie viny sa u Heczelovej použili všetky stupne tortúry, vráta-ne lámania kostí na kolese.

V deň pojednávania 29. novembra 1691 vyniesol inkvizičný súd pod predsedníctvom múdreho pána Wolfganga Vermessa pre Annu Mariannu Heczelovú alias Wolfovú ortieľ s čiastočnou milosťou: trest smrti sťatím hlavy a spálenie mŕtveho tela. Bolo to určité zmiernenie najpoužívanejšieho trestu - upálenie bosorky za živa na hranici.

V archívnych dokumentoch sa nehovorí, či vôbec boli odsúdené Heczelovou označené spoluvinníčky. Jednako aj poprava len hlavnej obžalovanej bola dostatočnou výstrahou pre ženy nielen mesta Šamorín, ale aj v širšom okolí Bratislavskej stolicy.

Z pozostalosti Ovidia Fausta spracoval B.M.Ferjenčík

ZÁLEŽÍ VÁM NA SADE JANKA KRÁĽA?

Do 5. septembra sa „zdrží“ v priestoroch petržalského Auparku výstava, venovaná minulosti a plánovanej budúcnosti najstaršieho stredoeurópskeho parku – Sadu Janka Kráľa. K tej sa do 10. septembra môže vyjadriť ktokoľvek, komu v súvislosti s ňou niečo napadne.

Výstava približuje druhú etapu revitalizácie zeleného priestranstva na pravom brehu Dunaja, v rámci ktorej sa má za peniaze z fondov Európskej únie obnoviť tamojší mobiliár. Pribudnú ďalšie nové lavičky a smetné koše, čitateľská zóna, bludisko.

„Po 10. septembri sa názory a postrehy ľudí vyhodnotia a pripraví sa projekt, ktorý sa bude uchádzať o peniaze z eurofondov,“ informoval petržalský starosta Milan Ftáčnik. K samotnej revitalizácii by potom podľa neho malo dôjsť v priebehu

budúceho roka. Na doterajšie projektové prípravy vynaložila mestská časť 13 200 eur, celkovo vyjde druhá etapa revitalizácie na 1,7 milióna eur.

V posledných mesiacoch pribudlo v sade 23 nových lavičiek a tri smetné koše za vyše 30-tisíc eur, čo zafinancovalo neďaleké nákupné centrum. Podľa jeho hovorkyne Márie Juritkovej vnímajú blízkosť parku a chcú s ním byť v symbióze.

Na prvú etapu revitalizácie Sadu Janka Kráľa došlo ešte v rokoch 2005 a 2006. Ošetrovali sa vtedy stromy, vyrubovali tie nebezpečné (168) a sadili nové (176), pribudol trávnik. Zmeny vyšli na 900-tisíc eur, Európska únia ich poskytla prostredníctvom programu PHARE, vytvorenom na podporu zmien v postkuministických krajinách.

(ld)

Ako sa možno vyjadriť k budúcnosti Sadu Janka Kráľa (do 10. septembra, viac informácií nájdete na www.sadpetrzalka.sk):

1. Poslať e-mail na adresu: sad@petrzalka.sk.
2. Poslať list na adresu: Miestny úrad Petržalka, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava - na obálku treba pripísať Sad Janka Kráľa.
3. Využiť škatuľu, ktorá je súčasťou výstavy v Auparku.

RÍMSKE HRY V RUSOVCIACH

Dvanásť ročník Rímskych hier 2010 sa koná 11. septembra od 10. do 18. Hodiny v Múzeu antickej Gerulaty v Rusovciach. Podujatím umožníme návštevníkom nazrieť do sveta divadla v starom Ríme. Obsah hier je tematicky venovaný uvedenému umeniu. Gerulata opäť poskytne zábavu a poučenie.

Súťažiť sa bude v disciplínach vedomostných a výtvarných. Prevažovať budú tvorivé dielne: výroba divadelnej masky, šperkov a predmetov z hliny v spolupráci s poslucháčmi VŠMU. Výrobu busty - Rimana z papiera, točenie na kruhu a vedomostné súťaže zabezpečí MMB. Obsahovo budú zamerané na históriu rímskeho divadla a preklad latinských výrokov či slov.

Vrcholom bude divadelné predstavenie *Otrok lásky* v termínoch: 11:00 hod., 14:00 hod., 16:00 hod. a 17:00 hod. Uvedená komé-

dia vznikla na motívy veselohier antickej autora Plauta a verejnosti ju predstavia poslucháči Divadelnej fakulty VŠMU v Bratislave. Komédia zavedie návštevníkov do ulíc starovekého Ríma, kde každý bojuje o svoju pozíciu medzi ostatnými ľuďmi. V hre sa nám predstavujú reprezentanti niekoľkých spoločenských vrstiev. Zalúbený mladý mešťan, hlúpi a prefíkaní otroci, otrokári - ich páni a posol z inej krajiny, ktorý nie celkom dobre pozná miestne mravy.

Hlavnou postavou príbehu je otrok Pseudolus, ktorý síce nemá to najcennejšie - slobodu, za to však dokonale predvedie publiku svoju prefíkanosť, keď svojmu pánovi pomôže vyhrať najväčší boj jeho života - boj o pánovu lásku. Réžia: Marek Kobeda, poslucháč VŠMU. Pedagogické vedenie: doc. Mgr. Art. Svetlana Waradzinová.

(pk)

Vrcholom hier bude divadelné predstavenie *Otrok lásky*.

BAŽANT KINEMATOGRAF SA V CENTRE ZDRŽAL ŠTYRI DNI, POČASIE SI POSTAVILO HLAVU

Štyri dni sa tento rok v Bratislavskom centre zdržal **Bažant Kinematograf**, v rámci ktorého sa postupne na veľkorozmernom plátne prestriedalo päť filmov českej a slovenskej produkcie - *Nestyda* a *Kawasakiho rúže* Jana Hřebejka, najnavštevovanejší film v českých kinách za rok 2009 *Líbáš jako Bůh* Marie Poledňákovéj, *2 Bobule* Vlada Láného a *Pokoj v duši*, film zo slovenských hôr od režiséra Vladimíra Balka. Divákovi naservirovali aj niekoľko krátkych animovaných dielok. To všetko zadarmo, vždy po zotmení.

„Kde sú tie časy, keď sme sa na plátno pozerali zo zeme,“ spomínala na obdobie pred piatich rokov Eva, ktorá sa odvtedy k Bažant Kinematografu nedostala, preto si na premietanie snímky *Líbáš jako Bůh* priniesla veľký vankúš pod zadok. Biele stoličky z plastu ju potešili, a teplú pomôcku nakoniec zužitkovala tiež, keď sa ochladilo. „Škoda, že nevyšlo počasie,“ mrzelo ju. Dážď by bol, samozrejme, býval horší, ale v roku 2005 sa vraj na Hlavné námestie mohla dostať v tielku. Premietanie pod ho-

lým nebol však Eva bez ohľadu na teploty považuje za úžasný nápad a možnosť byť v obraze aj pre tých, ktorí na návštevy klasického kina nemajú.

Líbáš jako Bůh, mimochodom, uviedla samotná predstaviteľka hlavnej úlohy, slovenská herečka Kamila Magálová, ktorá svoju Helenu Altmanovú zahrála v češtine. O filme povedala, že mnohé ženy v jej veku po jeho zhladnutí zistia, že všetko sa v ich živote ešte len začína, bez ohľadu na to, čo si mysleli dovtedy. Helena sa totiž osudovo zamiluje až po päťdesiatke, a to do chlapíka, na ktorého narazí v sanitke, v ktorej komplikovane rodí jej nevesta. Magálovej a zvyšnej družine tleskali mladí aj starí, medzi divákmi v nabitom hľadisku bolo vidieť všetky vekové kategórie.

„Mohli by tu predávať horúci čaj,“ konštatoval krátko pred úvodnými titulkami Adam. „Alebo požičiavať teplé deky,“ dodal, vzápätí sa pousmial a pokračoval: „Tie by sa im ale asi nevrátili.“

Podľa Petra by sa takýto typ premietania mohol tiahnuť celým letom. „Kvalitných filmov je kopec a asi ešte viac je ľudí, ktorí nemajú

peniaze na to, aby sa na nejaký vybrali do kina. Strievať by sa mohli s vybranými divadelnými predstaveniami, divadlá by sa aspoň priblížili aj tým Bratislavčanom, ktorí si vstupenky z finančných dôvodov nikdy nekúpia,“ navrhol.

Pavol by privítal aj menej komerčné filmy. „Také, ktoré by v lu-

doch zostali, niečo v nich zanechali. V tom tohtoročnom výbere boli dva také, mohlo ich byť viac. Na druhej strane rozumiem aj tomu, že ľudia sa chcú v prvom rade zabaviť, starosti majú dosť v bežnom živote,“ uzavrel.

(ld)

Nízke teploty nepriali divákovi na Hlavnom námestí.

TVORCA MOSTU SNP ZOMREL PRED 32 ROKMI

Aj keď mnohí z nás prejdú denne niekoľkokrát po Moste SNP, asi málokto pozná tvorcu návrhu tejto stavby. Profesor architektúry Jozef Lacko spolu s niekoľkými spolupracovníkmi navrhli most, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 1972.

Jozef Lacko sa narodil v januári 1917 vo Zvolene. Jeho otec bol železničiar s hrbou detí, ale aj tak sa Lackovi podarilo zmaturovať na gymnáziu vo Zvolene a ísť študovať do Prahy architektúru a pozemné staviteľstvo. Čoskoro však české vysoké školy boli zatvorené a Jozef Lacko pokračoval v budovaní vzdelania na Nemeckej vysokej škole technickej. Titul mu bol udelený v roku 1941.

Keďže mal počas štúdií vynikajúce výsledky, dostal miesto asistenta na Ústave pozemného staviteľstva v Bratislave, kde ho viedol prof. Emil Belluš. Jeho nasledujúca tvorba bola ovplyvnená týmto učiteľom. Mladý architekt sa zúčastňoval na mnohých súťažiach, na ktorých sa väčšinou umiestnil na prvých priečkach. Takto si budoval dobré meno kvalitného odborníka.

V roku 1951 odcestoval Lacko na mesiac do ZSSR, kde si mal osvojiť socialistický realizmus v architektúre. I keď sa „preškoliť“ v tomto slohu, snažil sa v rámci možností vymykať z uniformity predpísaného štýlu. Od roku 1953 bol docentom na Katedre architektonickej tvorby a od roku 1964 do 1969 bol vedúcim tejto katedry. V roku 1962 mu bol udelený titul profesora v odbore architektonickej tvorby a typológie. Stal sa podpredsedom Zväzu architektov ČSSR a predsedom Zväzu slovenských architektov. V roku 1972, teda v tom roku, kedy sa dokončil Most SNP, bol vedúcim ateliéru v Štátnom projektovom a typizačnom ústave v Bratislave.

Jeho diela sú roztrúsené po celom Slovensku. Len v Bratislave navrhol napríklad *Hydropedologické laboratóriá*, *Garáže*, *sklady pre dekorácie* a *Umelecko-dekoratívne dielne SND*, *Dom slovenských spisovateľov*, *Teoretické ústavy Lekárskej fakulty UK*, za ktoré dostal Štátnu cenu Klementa Gotwalda. V roku 1972 navrhol *Stvárnenie rybného námestia* a *trafostanicu pri Dóme sv. Martina*, v nasledujúcom roku priniesol architektonické riešenie *Pamätníka Ľudových milícií...*

Za svoju činnosť dostal v roku 1960 cenu mesta Bratislava, neskôr už spomínanú cenu Klementa Gotwalda a v roku 1967 bol laureátom Štátneho vyznamenania za zásluhy o výstavbu. Zomrel 9. septembra 1978 v Bratislave a jeho pomník by ste našli na cintoríne v Slávičom údolí.

Od roku 1990 sa udeľuje cena prof. Jozefa Lacka za najlepšiu absolventskú magisterskú diplomovú prácu.

(vs)

ENERGIA V POHYBE - FORMULA SGT S VYNIKAJÚCIM ÚSPECHOM NA HOCKENHEIMRINGU

VĎAKA FINANČNEJ PODPORE SKUPINY ZSE MALA SLOVENSKÁ ELEKTROFORMULA DOBRÝ ŠTART

Dvadsaťčlenná skupina študentov a doktorandov zo Slovenskej technickej univerzity (STU) dosiahla na medzinárodnej súťaži svojpomocne zostrojených formúl v nemeckom Hockenheim vynikajúci úspech. So svojím elektrickým monopostom SGT-FE10 získali prvú cenu v disciplíne Cost Plan Presentation. Stuba Green Team sa týchto pretekov zúčastnil vďaka významnej finančnej podpore skupiny ZSE.

Formula s najnižším rozpočtom

Súťaž monopostov s elektrickým pohonom Formula Student Electric 2010 prebiehala na okruhu Hockenheimring od 4. do 8. augusta. Zúčastnilo sa 15 európskych univerzít z Nemecka, Holandska, Rakúska, Anglicka, Švajčiarska a Slovenska. Celkovým víťazom sa stal tím z univerzity v Zürichu. Slovinci sa neustratili, hoci od účasti v dynamických disciplínach ich odstavila porucha na riadiacej elektronicke pohonného systému.

Rozhodne zaujali nápadom.

Prvou zatažkavacou skúškou bol tzv. scrutineering, čiže technická preverka elektrických a mechanických častí vozidiel, v rámci ktorej inšpektori kontrolovali, či monoposty spĺňajú prísne pravidlá súťaže. Len tímy, ktoré obstáli vo všetkých častiach scrutineeringu, teda elektrickej a mechanickej inšpekcii, naklonenej roviny, vážení a vodnej skúške, sa mohli zúčastniť aj dynamických disciplín. Tie pozostávali z meraných šprintov, akcelerácie, brzdných skúšok, autokrosu, vytrvalosti a merania efektivity.

Osobitnú kapitolu tvorili statické disciplíny, a to hodnotenie technickej úrovne vozidla, cenotvorba a prezentácia biznis plánu pre potenciálnu sériovú výrobu. „Obstáli sme v nich veľmi dobre. Rozhodcom sa naše riešenie páčilo a v kategórii Cost Plan Presentation, čiže cenotvorby, nám dokonca udelili prvú cenu Cost Award. To znamená, že náš monopost sme spomedzi všetkých súťažných tímov dokázali zostrojiť s najnižším rozpočtom,“ hrdo zdôrazňuje Ján Slamka, manažér Stuba Green Teamu.

Aj svetové značky sa čudovali

Komisárom z popredných firiem automobilového priemyslu ako BMW, Audi, Decra či Bosch sa veľmi páčilo, že kým ostatné univerzity použili vo svojich monopostoch kupovanú elektroniku, slovenský tím si ju ako jediný navrhol a zostrojil vlastnými silami. Nebolo to jednoduché, pretože v automobile s elektrickým diferenciálom, ktorý nemá spojku ani mechanický prevodový systém, hrá elektronika mimoriadne dôležitú úlohu.

Vrcholom súťaže bola vytrvalosť a meranie efektivity. Táto kráľovská disciplína prebiehala v noci pri umelom osvetlení len osem hodín po dojazdení autokrosu, čo kládlo veľké nároky na elektrický pohonný systém. Niektoré tímy, ktoré túto skutočnosť nezohľadnili už pri návrhu formuly, mali problém

s dobitím akumulátorov a vytrvalosťnú súťaž nedokončili. „Pre poruchu na riadiacej elektronicke pohonného systému sme sa napokon dynamických disciplín nemohli zúčastniť. Do poslednej chvíle sme sa snažili chybu odstrániť, pracovali sme vo dne v noci, ale nepodarilo sa nám to,“ hovorí manažér za celý tím.

Novou métou je Turín

Úspechom slovenského tímu je bezpochyby už len fakt, že sa na túto prestížnu súťaž vôbec dokázal kvalifikovať a predstaviť na nej elektrickú formulu, ktorú sám navrhol a zostrojil, navyše pri najnižšom rozpočte. Mnohé univerzitné tímy sa stavbe študentských formulí venujú dlhé roky a pracujú s neporovnateľne lepším materiálom zabezpečením. Napríklad študenti z univerzity v Zürichu dostávajú každý rok od školy 300 000 a od sponzorov ďalších 250 000 eur. „SGT-FE10 je náš prvý monopost, ktorý sme postavili. Najväčším sklamaním pre nás bolo, že formula, na ktorej sme dlhé mesiace pracovali, bola funkčná a pripravená jazdiť. Zlyhala však malá škatuľka s elektronikou, bez ktorej sa nedokázala pohnúť,“ priznáva J. Slamka.

Nadšenci z STU však budú môcť nadobudnuté skúsenosti už čoskoro využiť na ďalšom súťažnom podujatí Formula Electric and Hybrid Italy v októbri v Turíne. Zostávajúci čas využijú najmä na doladenie riadiacej elektronickej a odstránenie drobných nedostatkov, ktoré im vytkli komisári v Nemecku. „V Hockenheime sme si uvedomili, aké dôležité sú niektoré maličkosti. Všetko stojí a padá na detailoch. Našu formulu chceme pred Turínom po-

riadne otestovať. Máme prislúbené, že budeme môcť využiť pretekársky okruh Slovakia Ring,“ uisťuje nás J. Slamka.

Začiatky v garáži majú ešte stále budúcnosť

Stuba Green Team vznikol v septembri 2009 na pôde Strojníckej fakulty STU v Bratislave. Zakladajúci členovia už predtým mali skúsenosti s prácou na študentskej formule poháňanej benzínovým motorom. Po návšteve pretekov elektrických formulí v Taliansku sa pustili do vývoja a výroby vlastného monopostu. Rozhodli sa vyu-

žiť usporiadanie s dvoma nezávislými jednosmernými elektromotormi a troma akumulátorovými kontajnermi. Samotná konštrukcia vozidla trvala asi tri mesiace. Ako prezradil generálny manažér tímu, všetko robili vo voľnom čase. V posledných týždňoch pred prvými pretekmi mnohí v dielni dokonca aj spali.

Skupina ZSE ako generálny partner poskytla Stuba Green Teamu 75-percent z celkovej sumy vyzbieraných sponzorských príspevkov. Študenti tieto peniaze použili na nákup komponentov pre stavbu monopostu, oblečenia pre jazdcov, úhradu cestovných výdavkov

a ďalších prevádzkových položiek. „Je to naša prvá spolupráca tohto typu. Začali sme v tomto roku, keď nás oslovili ako spoločnosť, ktorá pôsobí v biznise s elektrinou. Pozreli sme si projekt a videli sme, že je to životaschopná vec postavená na reálnom základe. Máme záujem v spolupráci pokračovať aj na budúci rok, keď chalani začnú stavať nový monopost,“ s uznaním dodáva Marek Zajček zo spoločnosti ZSE Energia.

(pk)

konvergenencie

20 - 26 SEPTEMBER 2010 | BRATISLAVA | DÓM SV. MARTINA | DESIGN FACTORY

<p>DÓM SV. MARTINA 20. 9. 2010 20:00 MIMORIADNY KONCERT JAN GARBAREK THE HILLIARD ENSEMBLE OFFICIUM NOVUM</p>	<p>DESIGN FACTORY 23. 9. 2010 18:30 OTVÁRACÍ KONCERT MENDELSSOHN MARTINŮ IGOR KARŠKO (SK-CH) - HUSLE IVANA PRISTAŠOVÁ - HUSLE VLADIMIR MENDELSSOHN (NL) - VIOLA MILAN RADIČ (SK-AT) - VIOLA JOZEF LUPTÁK - VIOLONČELO ANDREJ GÁL - VIOLONČELO RICHARD GAŠPAR - KONTRABAS</p>	<p>DESIGN FACTORY 24. 9. 2010 17:30 - 21:00 BRATISLAVSKÁ NOC KOMORNEJ HUDBY VII 17:30 BACH A BERGER HUDBA A PRAVDA IGOR KARŠKO (SK-CH) - HUSLE MILAN PALA - HUSLE 18:30 DUMKY & ROMANCE DVOŘÁK ŠOSTAKOVIČ MARGARETA BRITA BRANDT (SE) - SOPRÁN IGOR KARŠKO (SK-CH) - HUSLE NORA SKUTA - KLAVÍR JOZEF LUPTÁK - VIOLONČELO</p>	<p>DESIGN FACTORY 25. 9. 2010 18:00 FÚGA SLOV A OBRAZOV MIKI SKUTA & DANIEL HEVIER MIKI SKUTA - KLAVÍR DANIEL HEVIER - SLOVO A MALBA 19:30 OPEN AIR BEZ LADU A SKLADU 25 ŠPECIÁLNY NARODENINOVÝ KONCERT</p>	<p>DESIGN FACTORY 26. 9. 2010 15:30 KONCERT PRE DETI 3 + 2 + 1 + 1 IVAN ŠILLER A HOSTIA 18:30 BARTÓK MARTINŮ MATEJ SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER BOHDANA WARCHALA UM. VEDÚCI EWALD DANĚL - HUSLE JOZEF LUPTÁK - VIOLONČELO IVAN ŠILLER - KLAVÍR 20:00 ZÁVEREČNÝ KONCERT ŠOSTAKOVIČ DOHNÁNYI „VOJNA A MIER“ RONALD ŠEBESTA - KLARINET MARTIN NOVÁK (CZ) - LESNÝ ROH IGOR KARŠKO (SK-CH) - HUSLE MARIÁN SVETLÍK - HUSLE VLADIMIR MENDELSSOHN (NL) - VIOLA JOZEF LUPTÁK - VIOLONČELO MIKI SKUTA - KLAVÍR</p>
--	---	---	---	--

WWW.KONVERGENCIE.SK

HLAVNÝ PARTNER

PARTNERI

MEDIÁLNI PARTNERI

Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2010

BKIS

BRATISLAVA

Západoslovenská energetika

DESIGN FACTORY

PONTIS

RADISSON

Hudobný večer

TÝŽDEŇ

SME

akcent media

in.ba

TICKETPORTAL.SK

V BRATISLAVE SA NAJVIAC TURISTOV POHYBUJE PO CENTRE, VYTIAHNU ICH ALE AJ NA ČERVENÝ KAMEŇ

Ak vás teší pohľad na turistov obzerajúcich si zvedavo mesto, v ktorom žijete, pridete si na svoje najviac práve v týchto dňoch. Ak sa nimi niečo v Bratislave hemží, tak centrum. S fotoaparátmi po ňom „blúdia“ jednotlivci aj skupinky, niektorí na vlastnú päsť, iní organizovane. Nemožno sa im čudovať, práve na túto časť totiž najviac odkazuje Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS) či stránka hlavného mesta.

„Letí“ pritom predovšetkým historické centrum, v rámci toho

potom hrad, Dóm svätého Martina, Michalská veža, Hlavné námestie so Starou radnicou, Primaciálny palác. Turisti sa premiestňujú po vlastných, približovať sa k cieľom svojich ciest ale môžu aj v Prešporáčíku, miniatúrnom červenom vlaku na kolesách. Dozvedajú sa o bratislavských raritách a kuriozitách, v prípade záujmu si na tematických prechádzkach vypočujú, ako na tom bola Bratislava v časoch Rimanov, za vlády Márie Terézie - v období rozkvetu barokovej architektúry, vyberajú sa po stopách hudobných veľikánov

a iných významných osobností, ktoré tu žili a pôsobili.

Pretriasa sa história jednotlivých fontán, vinohradníctva, návštevníci ochutnávajú miestne aj slovenské gastrošpeciality. Zoznamujú ich s ľudovou umeleckou tvorbou, z vyvýšených miest sa pozerajú do stokilometrových vzdialeností. Ukazujú im obrátenú pyramídu - budovu Slovenského rozhlasu, pamätník Slavín s vojenským cintorínom, zasvätia ich do dejín architektúry, predstavujú im Most Lafranconi a Apollo, továrenskú tvár mesta a moderné trendy v ňom. V ponuke je návšteva historického bojového bunkra, približujúceho obdobie 2. svetovej vojny, v ktorom skladujú ručné strelné

zbrane, od historických po súčasné.

Z miest vzdialenejších od centra je medzi cudzincami obľúbený Hrad Devín, ak sa chcú dostať aj za hranice mesta, púšťajú sa do Malokarpatského okruhu. Súčasťou toho je prehliadka výroby ľudovej keramiky v Modre (výrobných priestorov a postupov s odborným výkladom, ukážka ručnej výroby), prehliadka hradu Červený Kameň (expozícia historických zbraní, hradná obrazáreň, hradné pivnice, stála expozícia dobového bývania šľachty) a ochutnávka vína v Modre alebo Pezinku (s odborným výkladom).

(ld)

foto mk

TEMATICKÉ PREHLIADKY

Bratislava – Brána do Slovenska – pešia prehliadka (3 h, v jazyku na požiadanie), ochutnávanie bratislavských a slovenských gastrošpecialít, vrátane vína, zoznamovanie sa s ľudovou umeleckou tvorbou. Od vyhlídky k vyhládke, Od

UFO k Slavínu – kombinovaná prehliadka (pešia a autobusová, 3 h, v jazyku na požiadanie), Bratislava ako na dlani, pohľad do stokilometrovej diaľky, počas autobusovej prehliadky uvidia účastníci okrem iného budovu Slovenského rozhlasu, Letný arcibiskupský palác, vyvrcholením je pamätník Slavín s vojenským cintorínom.

Stará a nová Bratislava – autobusová prehliadka (3 h, v jazyku na požiadanie), Bratislava 20. a 21. storočia, dejiny, architektúra, predstavovanie tradičných pamiatok a novniiek, Mostov Lafranconi a Apollo, továrenskej tváre mesta a moderných trendov.

Vojakom v podzemí – kombinovaná prehliadka (pešia a autobusová,

3 h, v jazyku na požiadanie), určená osobám nad 18 rokov, jej súčasťou je návšteva historického bojového bunkra, približujúceho obdobie 2. svetovej vojny (strieľanie z pištole, prezentácia ručných strelných zbraní, od historických po súčasné, vrátane unikátnych exemplárov).

Zdroj: www.bkis.sk

V PRAHE VEZMÚ TURISTOV AJ ZA STRAŠIDLAMI, V BUDAPEŠTI SI ZASE POZRU CENTRUM Z ELEKTRIČKY

Napriek letným náporom turistov sa Bratislava nemôže porovnávať s nepomerne väčšou a pre zahraničie atraktívnejšou Prahou alebo Budapešťou. Aj tamojšie informačné strediská sa síce zameriavajú predovšetkým na historické centrá, popritom ale majú to šťastie/fantáziu, že môžu lákať aj na ďalšie bonbóniky.

V Prahe, napríklad, na dvojhodinové večerné prechádzky. Za strašidlami, o ktorých rozprávajú návštevníkom v tmavých uličkách, aby sa tí potom triasli od strachu. Vybrať sa za tmy môžu aj na Karlov most, kde vystúpia na staromestskú mostovú vežu, z ktorej si pozrú osvetlenú metropolu a Vltavu. V lete po zotmení ich zase vezmú do areálu na Petříne, kde sa vybláznia v zrkadlovom bludisku. Zvedavým deťom sprievodcovia prezradia, kto straší v časti mesta zvanej Ungelt, kde nechal čert dieru, vyberú sa za vodníkmi, drakom, ale aj za tvor-

com legendárneho Golema (človekom oživená socha) na starý židovský cintorín.

V Budapešti sa dá pohľadom na najzaujímavejšie pamiatky a štvrte pokochať z električky číslo 2, a to len za cenu jedného lístka. Prvá vyráža z Közvágóhíd o 4.45 h, posledná o 23.25 h, jazda trvá 21 minút. Najviac toho uvidia tí, ktorí sa posadia na stranu blízku k Dunaju. V Parku Memento, pripomínajúcom v roku 1989 skončenú komunistickú éru, sa týčia pomníky maďarsko-sovietskeho priateľstva, sochy dôstojníkov Červenej armády, Lenina, Marxa a Engelsa. Na verejných priestranstvách stáli v období socializmu, po zmene politického systému ich z budapeštianskych ulíc odstránili.

Každý návštevník si tam okrem toho môže sadnúť do východonemeckého trabantu a navštíviť predajňu suvenírov, kde ponúkajú vojenské čiapky, významnania, pohľadnice, plagáty, tričká

Sprievod komediantov po pražských námestiach.

a hrnčeky.

Budapešť sa pýši aj prvou podzemnou dráhou v Európe, dnes súčasťou svetového dedičstva. Prvú trať vybudovali v roku 1896 pod najdlhšou ulicou v meste – An-

drassy Avenue, keď si pripomínali tisíc rokov od usídlenia Maďarov v tamojších končinách.

(ld)

Zdroj: www.praguewelcome.com, www.budapestinfo.hu

PREHLIADKY A VÝLETY PRE INDIVIDUÁLNYCH NÁVŠTEVNÍKOV

1. Pešia prehliadka historického centra mesta – denne o 14. hod., v anglickom, nemeckom a slovenskom jazyku, trvá hodinu (100 % zľava s Bratislava City Card na prehliadku v anglickom a slovenskom jazyku)

2. Pondelková pešia prehliadka „Bratislavské naj“ (Bratislavské rarity a kuriozity) – každý pondelok o 12. hod. (do 15. septembra), v anglickom, nemeckom a slovenskom jazyku, trvá 1,5 hodiny

3. Prešporáčík – Oldtimer – prehliadka Starého Mesta (30 minút), s audiosprievodcom, minimálne pre dve osoby, od 21. marca denne medzi 10. a 17. hod., miesto stretnutia: Hlavné námestie, viac informácií na www.tour4u.sk

4. Prešporáčík - XL Oldtimer - S Prešporáčíkom na Hrad (45 - 60 minút), s audiosprievodcom, minimálne pre dve osoby, od 21. marca denne medzi 10. a 17. hod., miesto stretnutia: Hlavné námestie, viac informácií na www.tour4u.sk

5. Dominanty Bratislavy - mikrobosová prehliadka pre minimálne dve osoby v anglickom a minimálne štyri v iných jazykoch, denne o 10. hod., trvá približne 2,5 hodiny

6. Dominanty Bratislavy a Hrad Devín - mikrobosová prehliadka pre minimálne dve osoby v anglickom a minimálne štyri osoby v iných jazykoch, od mája do novembra, denne medzi 14. a 15.30 hod., trvá približne tri hodiny.

PREHLIADKY A VÝLETY PRE SKUPINY

1. Pešia prehliadka historického centra (orientačná trasa: Primaciálne námestie - Stará radnica - Hlavné námestie - Františkánske námestie - Biela ulica - Michalská - Ventúrska - Panská - Dóm svätého Martina) - v slovenskom, ale aj v cudzom jazyku

Na požiadanie pripravujú aj tematické prechádzky centrom: Bratislava v časoch Rimanov, Bratislava za vlády Márie Terézie - obdobie rozkvetu barokovej architektúry, Bratislavské fontány - Ganymedova, Rolandova a iné, Bratislava, mesto hudby – po stopách hudobných veľikánov, Významné osobnosti Bratislavy, História vinohradníctva v Bratislave

2. Kombinovaná autobusová a pešia prehliadka mesta (trasa: Bratislavský hrad - Prezidentský palác - Úrad vlády - Dóm Sv. Martina - Klarisky - Michalská veža - Hlavné námestie - Stará radnica - Primaciálny palác) – autobusová panoramatická prehliadka mesta + pešia prehliadka historického centra, určená skupinám s vlastným autobusom (ten však možno zabezpečiť), v slovenskom, ale aj v cudzom jazyku, trvá tri hodiny

3. Pondelková pešia prehliadka „Bratislavské naj“ (Bratislavské rarity a kuriozity) – každý pondelok do 15. septembra o 12. h, v slovenskom, nemeckom alebo anglickom jazyku, prehliadka trvá 1,5 hodiny.

(ld)

DUCHOVNÉ SLOVO

Už je to viac ako osemnásť rokov, čo nám odišla mama. S odstupom rokov si viac a viac spomínam na jej múdre rady, ktoré nám vstiepovala do srdca. Boli sme však takí, ako sú aj tí dnešní mladí ľudia, ktorí si často myslia, že ich rodičia a zvlášť matka, im stoja v ceste v ich túžbe po slobode a rozlete do života.

Rovnako aj ja som nie raz bol v situácii, keď som musel urobiť nie to, čo som chcel ja, ale čo chcel otec alebo mama. Vtedy som to možno pokladal za ak nie zlo, tak prinajmenej za svoje podcenenie. Veď mám svoj rozum. A potom, ak sa k tomu pridalo ešte to, že matka sa zaujímalá, ak som náhodou spadol na ihrisku a ona to videla, či som si neublížil, tak to bola rozbuška. Veď už som dosť veľký, prečo sa o mňa stále stará, predsa sme kdesi od tých starších počuli, že chlapi neplačú, a tak som často zatal zuby a nie raz, aj keď sa mi chcelo zaplakať po bolestivom páde, len som odvrkol – nestaraj sa. A predsa niekde dolu v kútiku srdca bola túžba vyroniť slzu a nechať sa pohladit' od matky. Ale bol som predsa chlap! Ako veľmi som sa mylil! Až po rokoch som si azda uvedomil, že to, čo chcela matka urobiť, nebolo poníženie chlapa a výchova nejakého rozmaznanca, ale bola to jej láska, ktorá chcela ukázať, že cíti bolesť iného, intuitívne a matersky, ľudsky ju chce zmierniť. Ako dobre mi dnes padne uvedomiť si túto skutočnosť, keď môj život je vystavený nie pádom na ihrisku, ale pádom, ktoré sú veľmi bolestivé, či už je to strata zdravia, možno niekedy strata zamestnania, pocitu istoty, straty záujmu spoločenstva či jednotlivca o mňa, strata pocitu bezpečia a podobne. Ako by som teraz prijal tú jej starostlivosť, ako rád by som jej odpovedal na otázku: neublížil si si? Ako rád by som prijal jej radu! Možno sa opýtate, prečo dnes takto uvažujem?

Jednoducho preto, lebo v tomto mesiaci si veriaci slávia sviatok Narodenia Matky Ježiša Krista. A nič iné nie je krajšie a hlavne lepšie, ako ju vnímať a poslúchať. Aj Mária, táto Matka nám chce len to najlepšie. A najkrajšou kyticou a odmenou pre ňu nemôže byť nič viac ako zachovanie jej slova z Kány Galilejskej: Urobte všetko, čo vám Ježiš prikáže. A nie je nič lepšie ako zachovávať prikaz lásky ku všetkým, máme na to možnosť a máme k tomu príležitosť. Žiakom začína nový školský rok, rok, v ktorom majú byť vychovávaní a vzdelávaní. Ale povedzte si, nie je to aj pre nás nová príležitosť a možnosť nového začiatku? Nechajme sa teda vychovávať cez vzdelávanie v poznaní písma.

Daniel Dian
šéfredaktor Duchovného pastiera

Práca na zmeny nie je žiadnou raritou. Pre efektívnosť mnohých podnikov je nevyhnutnosťou prestriedať zamestnancov ráno, popoludní, prípadne i v noci. Práca na zmeny však nie je efektívna pre náš organizmus. O tom, čo môžu časové výkyvy spojené s pracovnými zmenami narobiť s naším trávením, sme sa rozprávali s odborníkom na výživu MUDr. Igorom Bukovským z Ambulancie klinickej výživy, ktorú nájdete na Mýtnej 5 (www.akv.sk).

Práca v mimoriadnych pracovných hodinách ovplyvňuje všetky procesy v tele, ale najmä rozkolíše pravidelný rytmus spánku a vylučovania hormónov, čím zasahuje do vnímania hladu a sýtosti. Tým sa zvyšuje riziko zmeny chuti do jedla, porúch trávenia i riziko nadváhy alebo podváhy. „Tieto problémy sa môžu objaviť v závislosti od toho, ako sa stravujete a aký je váš celkový spôsob života. Ak ste presvedčený, že to najlepšie, čo môžete na začiatku nočnej zmeny urobiť je, že si dáte jeden veľký rezeň so zemiakmi a o polnoci ďalší, prípadne kus klobásy, idete proti sebe,“ hovorí doktor Bukovský. Ďalej dodáva, že takéto stravovanie narúša prirodzené re-

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM

KOFEÍN SA Z TELA VYLUČUJE AŽ 15 HODÍN

gulácie v tele, pretože nie je prirodzené zaoberať sa v noci trávením ťažkého jedla. U mužov sa znižuje hladina testosterónu a u žien estrogénu, čo oslabuje sexuálnu túžbu a zvyšuje riziko impotencie. Okrem toho sa zvyšuje aj riziko pracovného úrazu, pretože odkrvený mozog reaguje pomalšie a narastá aj pravdepodobnosť mozgovej porážky a infarktu.

Aby sa telo ľahšie vyrovnalo s časovými zmenami spôsobenými posunutou pracovnou dobou, treba si dať záležať na stravovaní. Doktor Bukovský odporúča konzumovať dostatok vlákniny (25-40 g denne), ktorá sa nachádza výlučne v rastlinných potravinách. Treba piť dostatok vody, vyhýbať sa nadmernej konzumácii kávy a kofeínových nápojov, vypiť maximálne dve šálky kávy denne a poslednú dávku kávy alebo iného kofeínového produktu (čaj, cola, energy drink...) vypite najneskôr osem hodín pred spaním, pretože kofeín sa z tela vylučuje až 15 hodín a môže negatívne ovplyvniť zaspávanie. Pozor si dávajte aj na konzumáciu koncentrovaných sladkostí vo väčšom množstve - čokolády, keksy, sladené nápoje a pod., pretože cukor dráždi nervový systém.

Aj keď ste v práci a nemáte také podmienky ako doma, jedz-

te v pokoji – pomaly, dôkladne žujte, jedlo nezapíjajte veľkým množstvom tekutín. Pokiaľ ste rušený a nemôžete sa pokojne najesť, zjete viac, a to vedie k obezite so všetkými jej zdravotnými dôsledkami (impotencia, ateroskleróza, cukrovka, rakovina a pod.). Určite nejedzte z nudy - nočná zmena môže byť niekedy menej náročná ako denná, a to zväzda k jedeniu z nudy,

ktoré narúša trávenie.

Na nočnej zmene sa vyhýbajte káve a kofeínovým nápojom, alkoholu, mastným jedlám, bielkovinám s obsahom tuku (údeniny, konzervy a pod.) a sladkostiam. Jedlo si dopĺňajte o čerstvé ovocie a zeleninu, príjem vitamínov vás preberie a cukor v ovocí vám vy nahradí chuť na sladké.

Veronika Ševčíková

NA BRATISLAVSKOM NOČNOM BEHU RIVER PARK NIGHT RUN POBEŽÍ VIAC AKO 2000 ĽUDÍ

Počet prihlásených bežcov na 2. ročník Bratislavského nočného behu River Park Night Run už svoje dosiahol svoje maximum. Z nábrevia River Parku na Hlavné námestie pobeží tak vďaka tomu už viac ako 2 000 účastníkov - a to aj napriek tomu, že do akcie zostávajú ešte takmer dva týždne.

V sobotu 18. septembra sa bude v rámci Európskeho týždňa mobility už po druhý raz bežať Bratislavský nočný beh River Park Night Run 2010. Beh odštartuje z nábrevia River Parku o 20,30 hod a povedie po vynovenej, osvetlenej promenáde až na lávku mosta Apollo. Cezeň sa bežci dostanú na petržalskú hrádzu a cez alej Viedenskej cesty na Nový most.

Z lávky Nového mosta beh pokračuje cez Hviezdoslavovo námestie, okolo Čumila do cieľa na Hlavné námestie. Celková dĺžka trate je 7 km - to je vzdialenosť, ktorá umožní bez problémov zúčastniť sa aj rekreačným bežcom. Nezvyčajný čas pretekov, večerná atmosféra mesta, diváci i okoloidúci turisti - to všetko zaručuje nezabudnuteľné podujatie.

Pred samotným výstrelom zo štartovacej pištole je však v River Parku pripravený od 17,00 aj atraktívny program. Okrem bežec-

kých súťaží môžete tak vidieť in-line show, tanečné vystúpenie tanečnej školy Riverpark Dance School, tanečnú módnú prehliadku, či si vychutnať netradičné hudobné vystúpenie.

Zahrievacím kolom behu River Park Night bude deň predtým. Piatok sa totiž ponese v znamení Fit & Fun. Aktívny program - plný energického pohybu, zábavných cvičení s Luciou Medekovou, či tanečných workshopov Riverpark Dance School - začína o 16,00 hod. Viac o tomto podujatí nájdete na webe www.bratislavamarathon.sk

RIVER PARK

PARTNERI

ORGANIZÁTOR: Be Cool
SPOLUORGANIZÁTORI:

Mesto Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj, Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, Diversified Retail Company

GENERÁLNI PARTNER: River Park

PARTNERI: RMS Mezzanine, Riverpark Dance School, Runshop a iní.

Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2010

Pod záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislavy Andreja Ďurkovského

KONČÍ SA 35. ROČNÍK FESTIVALU KULTÚRNE LETO A HRADNÉ SLÁVNOSTI BRATISLAVA 2010

Blíži sa záver najväčšieho festivalu kultúry v hlavnom meste – Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2010, ktorého 35. ročník úspešne zaplnil ulice a oživoval námestia mesta celé 3 mesiace. 11 programových cyklov, 10 festivalov a množstvo ďalších samostatných programov a sprievodných podujatí Vám spríjemňovalo leto v Bratislave.

Na 13 scénach mesta sa predviedlo dovedna 3 000 účinkujúcich z 12 krajín sveta. Hlavný dramaturg a producent festivalu – Bratislavské kultúrne a informačné stredisko pripravilo opäť žánrovo pestrú, ale aj vysoko kvalitnú ponuku, z ktorej sa tešilo približne 60 000 divákov. Slávnostné otvorenie festivalu ponúklo bluesovú legendu **Johna Mayalla**, skvelý koncert excentrickej českej kapely **Mig 21**, ale aj dva krsty! Slovenská herecká legenda – **Ladislav Chudík**, položil prvú dlaždicu symbolického **Chodníka slávy** pred budovou Mestského divadla P. O. Hviezdoslava. A v bratislavskej ZOO sme krstom mláďatka tигра bieleho – Shini Aya zahájili sobotný cyklus programov pre rodiny s deťmi – **Rodinné zoológiády**. V najúspešnejšom cykle **Jazz po vežu** si fanúšikovia počas leta užili koncerty umelcov a zoskupení ako: East European Artsamble, Ida Kellarová & Jazz Famelija, Peter Lipa Band, či Adriana Bartošová & Friends. Obrovský záujem divákov dokonca prinútil záverečný koncert Martina Valihuoru presunúť na väčšiu scénu – do Starej tržnice. Cyklus **Túlavou cestou** zase vyvrcholil vystúpením jednej z najtalentovanejších speváčok moderného bluegrassu súčasnej americkej scény, ovenčenej mnohými prestížnymi cenami – Claire Lynch s kapelou.

Festival Kultúrne leto získal tento rok aj svoju novú, otvorenú a veľmi významnú scénu pri Dunaji! Námestie a promenáda v novej štvrti Eurovea sa stali neprehliadnuteľným festivalovým priestorom. Živá Eurovea promenáda každú nedeľu popoludní rozvibrovala námestie horúcimi hudobno-tanečnými vystúpeniami v štýle latino. Lákala na show a umenie tanečník, bubeníkov, chodúľnikov, či žonglérov a na ďalšie exotiku dýchajúce atrakcie. Novinkou, ktorá si ihneď získala nadšených divákov, bol cyklus **Joj Music Eurovea Promenade**, ktorý ponúkol koncerty mladých bratislavských kapiel ako The Cellmates, Margot,

ale aj jazzové legendy ako Traditional club Bratislava, Vlado Vizár Jazz Quartet, či dokonca Violin Orchestra s melódiami svetových muzikálov! Pôžitok z plavby po Dunaji a skvelé hudobné zážitky patria neodmysliteľne k cyklu **Hudba na Dunaji**. Toto leto sa uskutočnilo dovedna sedem plavieb. Tri tematické pre deti a koncertné plavby pre dospelých – Country parník, Rock and rollová loď, Flamenco loď s renomovaným gitaristom Martinom Biesom a jeho Flamenco clanom, či nezabudnuteľná plavba s vokálnou kapelou Fragile. Milovníkov klasiky aj jazzu potešil 6. ročník festivalu Viva Musica!, ktorý v záverečnom opernom galakonzerte priniesol na Slovensko jedného z najväčších tenoristov súčasnosti Ramóna Vargasa.

35. ročník festivalu Kultúrne leto a Hradné slávnosti sa však niesol aj v znamení pomoci. Okrem projektu Ľudia ľudom, s ktorým BKIS spolupracuje od začiatku leta, zareagoval festival aj na príbeh bratislavskej výstavy predajcov Nota Bene, ktorá prebiehala na Novom moste až kým ju nezničili vandali. Výstavu sme v spolupráci OZ Proti prúdu úspešne obnovili a pozrieť si ju môžete na Novom moste do 10. septembra.

Záverečná slávnosť festivalu bude prebiehať vo štvrtok **9. septembra** už od 16.30 v uliciach Bratislavy! Pozývame vás na tzv. **Ostrov umenia**, ktoré bude predstavovať viac ako 10 scén ponúkajúcich príjemné a nečakané hudobné zastavenia všetkým okoloidúcim! Večerný program sa presunie na otvorenú scénu námestia v areáli Eurovea a o **19.00** ho otvorí koncert špičkovej bubenickej kapely z Čiech **Jumping drums**. Od 20.00 hodiny bude pre Vás pripravené prekvapenie!

Záverečná rozlúčka s festivalom v podobe symbolického žiary plnej prianí pre festival na rok 2011 v sprievode sláčikového orchestra!

Ozveny Kultúrneho leta budú prebiehať počas celého septembra a zakončí ich festival Komornej hudby Konvergencie so svojim výnimočným programom.

Veríme, že zostanete kultúre v Bratislave verní aj počas zimných mesiacov a v programovej ponuke BKIS nájdete príjemné kultúrne tipy!

Viac nájdete na www.bkis.sk.

ZÁVER FESTIVALU KULTÚRNE LETO A HRADNÉ SLÁVNOSTI BRATISLAVA 2010

9. 9. 2010, štvrtok, 16.30 – 18.30

Ostrov umenia

Hudobné zastavenia v uliciach Bratislavy. Stretneme sa vo festivalových uličkách! Privítajme a užijme si spolu finále Kultúrneho leta!

9. 9. 2010, štvrtok, 19.00

Jumping Drums (CZ)

Koncert špičkovej bubenickej kapely Tešte sa na unikátny hudobný zážitok a strhujúcu ukážku autorských skladieb inšpirovaných japonským národným súborom bubeníkov KODO, ale i brazílskou, africkou, rockovou a tanečnou hudbou s prvkami zenového bubnovania.
Námestie a promenáda v areáli Eurovea

9. 9. 2010, štvrtok, 20.00

Záverečná rozlúčka s festivalom a symbolická žiara plná prianí pre festival na rok 2011

Príďte aj Vy odoslať svoje prianie k nebu! Príďte s nami zamávať odchádzajúcemu Kultúrnemu letu! Hudobný sprievod: sláčikový orchester
Námestie a promenáda v areáli Eurovea

Generálny partner

Partneri

SKANSKA

Mediálni partneri

slovenka

STAR

METROPOLA

KURIER

TWIN CITY JOURNAL

in.ba

L2 media

bigfish

Podujatie podporili

LOD

AUTO-IMPEx

BKIS BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE
A INFORMAČNÉ
STREDISKO

www.bkis.sk, www.bratislava.sk

BRATISLAVA

SVÄTOŠTEFANSKÁ KORUNA PRISTÁLA PO 363 ROKOCH OPĀŤ NA HLAVE FERDINANDA IV.

Na hlave len trinásťročného Ferdinanda IV., syna cisára Ferdinanda III. a Márie Anny Španielskej, dcéry španielskeho a portugalského kráľa Filipa III., pristála pred pár dňami na Hviezdoslavovom námestí svätoštepanská koruna.

Zatiaľ čo tomu ozajstnému mladíkovi s urodzeným pôvodom tam za dramatických okolností pristála ešte 16. júna 1647, jeho herecký predstaviteľ ju dostal o 363 rokov neskôr - v rámci ôsmeho ročníka Korunovačných slávností.

Okrem koruny sa „čerstvý“ panovník stal po stretnutí s ostrihomským arcibiskupom

to, aby sa mu krajina nerozpádla pod rukami. Akonáhle bolo po všetkom, rozpútala sa okolo neho - tak ako okolo toho pôvodného - ľudová veselica. Lepšie povedané, nebyť mrakov a zimy, bola by sa rozpútala väčšia. Doboví remeselníci, kaukliari so žonglérmi a hudobníci so spevákmi by boli zabávali oveľa viac ľudí. S kráľovským párom by sa bolo fotografovalo viac záujemcov, ktorí by popri tom obdivovali obratnosť bojujúcich rytierov a sledovali raze nie mincí.

Korunovačné slávnosti v 17. storočí poznačil veľký požiar v centre mesta, pri ktorom zho-

Obrad korunovácie Ferdinanda IV.

ciu, spôsobenú kiahňami, tesne predtým, ako si mal za manželku vziať Máriu Terezu, dcéru španielskeho kráľa Filipa IV. Krajina sa vzápätí dostala do krízy, spojenej s hľadaním jeho nasledovníka.

Obrad zinscenovali organizátori - Občianske združenie Korunovačná Bratislava a Bratislava Tourist Service v spolupráci s hlavným mestom - na základe historických podkladov.

po Zámockej a Kapucínskej ulici, cez Župné a Hurbanovo námestie, Michalskú, Ventúrsku

I. (1655) a Mária Terézia (1741), ktorá presadila dôležité reformy, napríklad povinnú školskú

Po 363 rokoch Bratislava opäť korunovala 13-ročného Ferdinanda IV.

majiteľom žezla, jablka, meča a pláštá. Po korunovačnom obra-

relo sedemdesiatdva domov. Mnohí svedkovia v tom vtedy

Pasovanie rytierov rádu Zlatej ostrohy.

de, obkolesený už tradične zvedavými prizeraúcimi sa, pasoval Ferdinand IV. rytierov rádu Zlatej ostrohy, zložil prísahu vlasti, a sľúbil, že sa postará o

videli zlé znamenie, ktoré mladúckému panovníkovi prinieslo veľké nešťastie. Stalo sa, napokon nikdy nekraľoval, pretože ako 21-ročný zomrel na infek-

V dobových kostýmoch sa tak divákovi predvedla vyše stovka hercov. Kým sa „uhniedzili“ na Hviezdoslavovom námestí, presunuli sa z Bratislavského hradu

Korunovačný sprievod historickým centrom.

a Strakovu ulicu. Zatiaľ čo kráľovali a poskakovali, rozhadzovali okolo seba aj korunovačné žetóny.

Novodobé Korunovačné slávnosti sa v Bratislave prvýkrát „objavili“ v roku 2003, od začiatku sa pridržovali chronológie z minulosti. Bratislava bola korunovačným mestom uhorských kráľov takmer tristo rokov, svätoštepanskú korunu si odtiaľto okrem iných odniesol zberateľ umenia Rudolf II. (1576), osloboditeľ Uhorska spod tureckej nadvlády Leopold

dochádzku. Posledným korunovaným bol Ferdinand V. (1830).

Či sa organizátorom podarilo priblížiť ľuďom históriu a posilniť v deťoch a mladých lokálpatriotizmus, si posúdi každý sám. Ako sa vyjadrili na nedávnej tlačovej konferencii, teší ich, že zatiaľ necítia úbytok síl, že sa zatiaľ takzvané „nevybúchali“ s novými nápadi. Problém majú akurát so zháňaním sponzorov.

(Id)

foto Miroslav Košírer

Oficiálneho otvorenia tunela pod hradom sme sa dočkali po vyše roku. foto mk

Zápchy spôsobené opravou križovatky na Trnavskom mýte nahradila nová električková trať a nástupištia. foto mk

Zaujímavosťou jarmoku bol drevený kolotoč poháňaný ľudskou rukou, ktorý si vyskúšali ako pasažieri najmä tí najmenší. foto mk

Bratislavský jarmok sa na Hviezdoslavovom námestí konal od piatku až do skončenia Korunovačných slávností. foto mk

Vyskúšať si dobové remeslá potešilo nielen deti, ale každého, kto sa rád preniesol v čase o pár storočí späť. foto Miroslav Pokorný

Korunováciam predchádzali v posledný augustový vikend na Hviezdoslavovom námestí Dni majstrov ÚĽUV. foto Miroslav Pokorný

RODINNÝ FUTBAL ZATIAĽ BEZ BRATISLAVY

Kto by nepoznal futbal? Kto by ho nikdy nehral? Nikto. V mnohých štátoch je táto hra kolektívnym športom číslo jeden. Aj preto sa v minulom roku Západoslóvenská energetika, a.s., člen skupiny E.ON rozhodla, že spojí svoje aktivity v oblasti spoločenskej zodpovednosti práve s futbalom. V tomto roku tak máme možnosť pozorovať prvé výsledky, keď projekt zasiahol 54 obcí a miest v západoslóvenskom regióne. Bratislava v prvom roku neprejavila záujem, prípadne neobstála.

Vo viac ako desiatich európskych krajinách, v ktorých E.ON pôsobí, vrátane Slovenska, začal v tomto roku organizovať ambiciózný grantový program Rodinný futbal. „V každom štáte si ho zastúpenie spoločnosti môže prispôbiť vlastným potrebám a možnostiam, spoločné však musí mať to, aby spájal rodiny prostredníctvom futbalu. To znamená, že program nemie ri do profesionálneho športu, ale kladie dôraz na trávenie voľného času v kruhu rodiny.

V tomto roku ZSE prerodila vyše 300 000 eur. Žiadatelia boli rozdelení do dvoch skupín. Prvú tvorili futbalové kluby hrajúce Corgoň ligu, druhú všetky ostatné subjekty. Ocenenia sa napokon dostalo zo 106 zaregistrovaných projektov až 54 žiadateľom, ktorí svoje aktivity rozbehli, poniektorí už v júni, väčšina však začne so začiatkom školského roka.

Z Bratislavy podalo do riadneho termínu žiadost sedem subjektov, a to MFK Záhorská Bystrica, MFK Rusovce, FK Cepit Vajnory, ŠMND Teplická, ŠK pri ZŠ s MŠ Hubeného, SŠ sv. Františka z Assisi a Inter Bratislava. „Kritériá, ktoré nastavil náš materský koncern E.ON zvládli lepšie kluby mimo hlavného mesta. Rodinný futbal preto v Bratislave zatiaľ nevidíme. Najlepšie z nich pritom obstála Záhorská Bystrica, ktorej nechýbalo veľa, aby získala potrebný počet bodov na udelenie podpory,“ pripomenul hovorca ZSE Ján Orlovský, ktorý dodal, že prebiehali aj rokovania so Slovanom, no záujem zo strany tohto klubu bol podľa neho iba v „platonickú“ rovine.

Grantový program Rodinný futbal je rozložený do troch rokov, pričom každých dvanásť mesiacov sa bude vyhlasovať nové kolo. Hoci nie je možné, aby o finančný príspevok žiadali priamo súkromné osoby, aj tie tak môžu urobiť, a to nepriamo prostredníctvom svojej obce, športového klubu, školy či združenia, teda akejkoľvek inštitúcie, ktorá vyvíja aktivity v oblasti športu a voľného času.

(cs)

BELASÍ STRATILI V STUTTGARTE VEDENIE 2:0 AJ SKUPINU EURÓPSKEJ LIGY

Iba máličko chýbalo, aby sa v Bratislave hrali lukratívne zápasy futbalovej Európskej ligy UEFA 2010/2011. Hráči Slovana Bratislava mali skvele rozbehnutú odvetu play off v Stuttgarte, v „jame levovej“ na štadióne nemeckého bundesligistu viedli už 2:0, no napokon inkasovali dva góly a po remíze 2:2, resp. prehre 0:1 v prvom domácom zápase na Pasienkoch im zostali len oči pre plač.

„Belasí“ vypadli tesne pred bránami hlavnej fázy európskej pohárovej súťaže číslo dva a o účasť v budúcom ročníku v pohárovej Európe musia bojovať v slovenskej Corgoň lige či Slovenskom pohári. Pritom zverenci trénera Jozefa Jankecha vstúpili do zápasu ako v krásnom sne. V 8. minúte obrana domácich odvrátila Grendelov priamy kop na rohový kop. Jeho exekútorom bol opäť reprezentačný stredopoliar a hoci sa „belasí“ nedostali k zakončeniu, Brezna-

ník v nasledujúcej minúte z ľavej strany vrátil loptu do šestnástky a Dobrotka hlavou otvoril skóre - 0:1. Slovanu sa teda hneď v úvode duelu podarilo zmazať jednogólové manko. Na to Stuttgart zvýšil obrátky a v šestnástke úradujúceho slovenského vicemajstra doslova horelo. Už o štyri minúty mohlo byť vyrovnané, no Putnocký reflexívnym zákrok zneškodnil tufku Gentnera. Potom Slováci mohli zasadiť VfB druhý tvrdý direkt, no Guédého tvrdá strela z vyše tridsiatich metrov trafila len brvno brány domáceho brankára Ulreicha. Na Nemcov sa usmialo šťastie po polhodine hry, keď slovanisti opäť trafili len konštrukciu domácej brány. To sa technicky snažil presadiť Ivana, no lopta opäť skončila len na brvne. Keď sa neujala ani Grendelov tvrdý pokus z rýchleho útoku išlo sa do šatní za stavu 1:0 pre hostí, ktorý by prípadne znamenal predĺženie. V druhom polčase sa skvelými zákrokmi blysol bran-

kár Slovana Putnocký, zaujal najmä tan po strele Didaviho. O pár sekúnd už ale zahrnelo na druhej strane, keď sa lopta v 16-ke domácich dostala až ku Sylvestrovi a ten nekompromisne prestrelil Ulreicha - 0:2. Slovan bol v tej chvíli postupujúcim tímom, ale v 55. minúte sa nechal zbytočne vylúčiť Breznánik a to sa ukázalo byť ako rozhodujúci moment. Po niekoľkých okamihoch totiž Stuttgart vďaka Gebhartovi znížil a zaskočený Slovan dostal gól aj v 64. minúte po Gentnerovej prízemnej strele, ktorú ešte nešťastne tečoval Bagayoko - 2:2. Hlavný rozhodca Nikolajev z Ruska v závere ešte neuznal gól Sylvestra a súboj tak skončil remízou, ktorá hostom na postup nestačila a do skupiny EL sa mohli tešiť Švábi.

Sedemdesiatdvaročný tréner Slovana označil za rozhodujúci moment zápasu vylúčenie Breznánika a z jeho skratovej reakcie aj hodlal vyvodit disciplinárne dô-

sledky. „Viedli sme 2:0 a vtedy sa niečo také nemôže stať. Nie je to prvý prípad. Nielen on, ale aj ďalší hráči sú nedisciplinovaní a s tým musíme niečo urobiť. Inak sme až do vylúčenia hrali dobre, no potom sme stratili prehľad a dostali sme dva góly, z toho jeden vlastný.“ Po zápase neskrýval smútok ani stredopoliar Samuel Slovák. Skúsený harcovník nehľadal prázdne frázy a priznal, že si on aj jeho spoluhráči všetko pokazili vlastnými chybami: „Škoda, lebo sme si sami pokazili zápas, ktorý bol výborne rozohraný. V prvom polčase sme boli lepší, mali sme veľmi dobrý vstup a dali sme dôležitý gól. V druhom polčase potom aj ďalší. Domáci samozrejme vyvinuli na vlastnom štadióne veľký tlak a my sme mu našimi chybami umožnili dať dva góly a stratiť zápas. Mrzí ma to, lebo takto dobre rozohratý zápas sme nemali zahodiť.“

(pk)

PRESTÍŽNY BOWLINGOVÝ TURNAJ BNC OPEN 2010 KORISŤOU RAKÚŠANA

V Bowlingovom národnom centre v Bratislave (BNC Bratislava) v nedeľu 29. augusta vyvrcholil medzinárodný bowlingový turnaj BNC Open 2010. Z triumfu na ňom aj z finančnej prémie 5000 eur pre víťaza sa tešil napokon Rakúšan Thomas Gross. Zo slovenských hráčov sa najviac darilo hráčovi domáceho NBC Bratislava Marekovi Husárovi.

Tento turnaj je zaradený do seriálu European Bowling Tour (EBT 2010) ako 13. v poradí. Do Bratislavy prilákal viac ako 220 hráčov z 23 krajín sveta, medzi ktorými nechýbali ani slovenskí hráči bowlingu. Počas prvých šiestich dní prebiehali kvalifikačné kolá o postup

do nedeľných finálových krokov, kde sa malo šancu dostať spolu 64 hráčov. Okrem všetkých favoritov sa až sem prebojovali aj ôsmi slovenskí zástupcovia amatérskeho športového bowlingu a treba podotknúť, že sa medzi profesionálmi držali výborne. Najlepšie z našich nakoniec obstál domáci hráč z BNC Bratislava Marek Husár na konečnom ôsmom mieste.

Celkovým víťazom sa stal Thomas Gross z Rakúska, ktorý si tak odniesol okrem trofeje aj najvyššie finančné ocenenie 5000 eur, druhý skončil Paul Moor z Veľkej Británie a na treťom mieste jeho krajan Stuart Williams. Medzi účastníkmi nechýbali ani najlepší hráči bowlingového sveta ako napr. trojnásobný celkový víťaz

Z finančnej prémie 5000 eur sa tešil Rakúšan Thomas Gross.

posledných troch ročníkov EBT Osku Palermaa z Fínska alebo hviezda americkej profesionálnej ligy – PBA Tour, Brain Voss z USA. Počas celého turnaja bolo možné dosahované skóre hráčov sledovať online cez internet a nedeľné finále bolo prenášané naživo videotechnikou. Prvých 16 hráčov v poradí z kategórie mužov a z kategórie žien postúpilo do EBT Masters.

Ešte len jeden rok funkčný športový stánok disponuje okrem samotnej bowlingovej herne aj priestorom reštaurácie, kaviarňou a hotelom, kde sa veľká časť zahraničných hráčov aj stravovala a bola ubytovaná. Bowlingová hala je vybavená najmodernejšou technológiou so 16 profesionálnymi dráhami

a najnovším turnajovým softwérom. Turnaj sa konal pod patronátom Slovenského bowlingového zväzu (SBwZ) a pozvanie prijal aj prezident Európskej bowlingovej federácie (ETBF) Kim Thorsgaard Jensen, ktorý nešetril slovami chvály nad prípravou a organizačným zvládnutím turnaja. Jeho aj samotných hráčov milo prekvapilo najmä moderné bowlingové centrum a BNC Bratislava s jeho výborne organizovanou obsluhou označili za jednu z najkrajších športových herní bowlingu v Európe. Maximálnu spokojnosť prejavili aj príslušníkom svojej účasti na ďalšom ročníku BNC Open 2011.

(pk)

FC PETRŽALKA 1898 a.s.

Pozývame Vás na
Zápas 8.kola 1.ligy

FC PETRŽALKA 1898 - MŠK Rimavská Sobota
12.09.2010 o 10:30
Štadión Rapid, Bratislava - Prievoz

Príďte povzbudiť, a nielen to !

Pozývame vás už na 10.00!
Vuvuzely UEFA zakázala, bubny nie!
Bubnovat vás naučíme s odborníkmi

NA ZÁPAS VÁS POZÝVAJÚ PARTNERI FC PETRŽALKA 1898

Bronzoví partneri

Partneri

Mediálni partneri

FCPETRŽALKA1898 www.fcpetrzalka1898.sk

Z KUCHYNE STARÉHO PREŠPORKA

Vydavateľstvo Matica Slovenská (www.vydavatel.sk) vydalo v roku 2000 knihu od Petra Ševčoviča Z kuchyne starého Prešporoka. Prinášame vám nostalgické úryvky z tejto knihy ako aj cenné historické recepty takmer doslova opísané z pôvodných kníh.

Ak si hosť vo vinárni pýtal víno varené, hľadeli naň ako na barbara a poslali ho do kaviarne. Ak už niekto predjedlo zapil vínom a po hlavnom jedle popýtal pivo, mlčky mu ukázali na nemeckú tabuľku na stene: BIER NACH WEIN TRINKT NUR SCHWEIN. Vo vinárni u Lerchnera z druhej strany vinárskeho desatora visela aj slovenská tabuľka: PO POHÁRI VÍNA PIVO CHCE LEN SVIŇA.

Lerchnerovci si postavili svoju vinársku kúriu oproti palácu grófa Grassalkoviča. Na prízemí bola veľká útulná reštaurácia obložená drevom a na poschodí menšie salóniky pre uzavreté spoločnosti. Na poschodí bola aj veľká terasa, na ktorej sa v teplých letných dňoch popíjalo pod slnečníkmi. Kúria u Lerchnera bola známa tým, že sa v nej pili len v Prešporoku a jeho

okolí dorobené vína od vinohradníkov, ktorí aspoň raz v každoročnej súťaži prešporských vín získali prvé miesto. Mohli si to dovoliť, vlastné lerchnerovské vinice získali prvenstvo šestnásť ráz, takže si robili reklamu predovšetkým na vlastné vína. Navyše, lerchnerovské ženy boli znamenité kuchárky. Lerchnerovci najímali skúsených vinohradníckych bezzemkov z Vajnora, ktorých otcovia svoje vinohrady kedysi prepili. Keďže ich najstarší Lerchner kedysi za babku kúpil, robili vlastne na svojom.

MÁSO NA ŤAPŠI

Každý deň máva pani Lerchnerová na jedálnom lístku mäso na ťapši. Párkrát som ochutnala tie malé kúsky pekne opečenej bravčoviny plávajúce v omáčke zo zeleniny, ovocia a mnohých ďalších prísad. Vždy to chutilo inak a pani Lercherová mi so smiechom povedala, že predsa treba vedieť obmieňať aj rovnaký pokrm, ak chceme byť príťažliví pre milovaných hostí. Zadováž si pol kila vykosteného karé alebo bravčovej sviečkoviče, polkilový zeler s vňaťou, stredne veľkú cibuľu, päť strúčikov cesnaku, tri polievkové lyžice oleja, soľ, čerstvo potlčené čierne korenie, trištvrté kila rajčiakov a dve deci kyslej smotany. Mäso pokrájaj

na rezance, zeler na kocôčky, cibuľu a cesnak nadrobno posekaj. Na ťapši rozpáľ olej a do zlatohneda opeč na ňom mäso. Osol ho, okoreň a vyber. Vo výpeku podus cibuľu s cesnakom. Pridaj kúsky zeleru a krátko ich opraž. Pridaj rozštvrtené rajčiaky a na miernom ohni ich štvrt hodinu dus. Odstav z ohňa, po chvíli vmiešaj smotanu a potom dve minúty povar. Ochutnaj, dosol, dokoreň.

Raz pridá pani Lerchnerová do jedla namiesto rajčiakov vykôstkované višne, inokedy spolu so zelerom popraží karfiol alebo ružičkový kel, raz dá miesto cibule na ko-

lieska pokrýjaný pór, mäso na ťapši robila aj so štvrtkami sliviek či s mesiačikmi olúpaných broskýň, kombinuje, ako sa jej zachce, korení aj ďumbierom, koriandrom, horčičnými semienkami, už pridala aj fenikel - a vždy to bolo iné, vždy prekvapujúco inakšie, vlastne by mala svoj pokrm nazvať prekvapením na ťapši. Niekedy pokrm zapráši múkou, aby sa lepšie šmýkal dolu hrdlom, inokedy nie, raz ho podáva s ryžou, inokedy s maslovými haluškami. Základný predpis máš, môžeš si vymýšľať.

Veronika Ševčíková

KLENOTY VIDELO VIAC AKO 16-TISÍC ĽUDÍ

Viac ako 16-tisíc ľudí si už od polovice mája pozrelo výstavu Ars Liturgica – Zlatníctvo v službách liturgie v priestoroch Klenotnice Bratislavského hradu.

Do tej dočasne (do apríla 2011) uložili vzácne liturgické predmety zo štyridsiaticich inštitúcií, farností a kostolov vo veľkých mestách a malých obciach na celom Slovensku. Konkrétne potom 112 kalichov, cibórií, monštrancií, kadidelnic, svietnikov, relikviárov a iných predmetov zo zlata a striebra. Záujemcom je k dispozícii aj dvojjazyčný katalóg výstavy, ktorý predstavuje liturgické umenie kresťanských cirkví na Slovensku.

Výstavu pripravilo Slovenské národné múzeum - Historické múzeum v spolupráci s Národnou radou Slovenskej republiky a Konferenciou biskupov Slovenska. Je súčasťou Roka kresťanskej kultúry 2010, navštíviť ju môžete každý deň okrem pondelka medzi 10. a 18. h.

(ld)

NEBEZPEČNÉ HRAČKY

V auguste inštalovalo združenie „Zachráňme petržalské bunkre“ zaujímavú výstavu v podzemných priestoroch bojového bunkra BS 8 na Kopčianskej ulici pod názvom „Nebezpečné hračky“.

Čím je výstava netradičná, prezradil autor projektu Miroslav Košírer.

„Často čítam v novinách články o náhodne nájdennej munícii pri výkopových prácach alebo v lese pri zbere húb, ľudia často skúšajú rozoberať nájdenú výbušninu. Jeden z posledných prípadov, bohužiaľ, skončil zranením školáka.“

Je známe, že na Železnej studničke v pohraničných oblastiach petržalských lesoch a inde sa nevybuchnutá munícia stále nachádza. Pyrotechnici sa často stretávajú s veľkým množstvom pechotného streliva, ručných granátov všetkých typov, delostreleckými granátmi a leteckými bombami. Vo väčšine prípadov ide o ruskú a nemeckú muníciu z II. svetovej vojny.

Pochopenie a plnú podporu projektu našiel autor vo Vojenskom opravárenskom podniku Nováky a.s. Na túto ojedinelú výstavu dodali takmer všetku delaborovanú muníciu, granáty, delostrelecké granáty, bomby, míny a náboje.

Návštevník si môže granát, mínu, alebo bombu, ak ju chce vidieť zblízka, vyhrabať z piesku. Texty sú kompletne spracované tak, aby im rozumeli nielen dospelí, ale hlavne deti a mládež. Zámer výstavy je poznať a rozoznať nebezpečnú muníciu, uvedomiť si ako majú reagovať, ak ju niekde nájdú.

(pk)

	MEDZERA V TKÁČKEJ OSNOVE	CHEMICKÝ RADIKÁL	1.ČASŤ TAJNIČKY	OBLIEKLA (KNÍŽ.)	ZLJATINA ŽELEZA A NIKLU	MESTO V CHORVÁTSKU	ACTIVE TEMPLATE LIBRARY	TEBA	POMÔCKY: MZE, ALDA, EDEA, MIKULA, AJKA, FUNKIA, TENIT, KNIN, ARYL, ZIVA, PUCUNG	RASA	JEDNOTKA MAGNETICKEHO ODPORU	MESTO V KAMERUNE	3.ČASŤ TAJNIČKY	PRAVDÁŽE, NAOZAJ (NÁR.)	KRIČAL
JEMNE ZAMOTAŤ									REČ						
HNUJTE ZA PRÍPOJENIE ŠT. ÚZEMIA									VŠELIČO ŠPANIELSKA RIEKA						
VYPARATIL (EXPR. ZRIED.)								OSLAVOVAL (KNÍŽ.) SODIK (ZN.)							
HLINK (ZN.)			AMERICAN INDEPENDENT NETWORK MATRIX TEMPLATE LIBRARY (SKR.)				NIE (MÁD.) UVÁDZAJ MENOM			AMERICKÝ HEREC V MASH SKR. SÚHVEZDIA KASIOPEJA					
MUŽSKÉ MENO (5.12.)	MALTA - OLYMPIJSKÁ SKR. MALÝ MORSKÝ RAK				MESIAC V ROKU DEUTSCHER RETRIEVER CLUB (SKR.)						USADENINA MENO EMILIE				
CUDZIA PREDPONA (OSEM)					MPZ NEMECKA MRAZUVZDORNÁ TRVALKA		ONAM (ČES.) (ZAST.) MÚČNE JEDLO						SLOVENSKÝ HUD SKLADATEL (ZDENKO, 1916)	KLADIVO S DVOJMA PLOŠKAMI	
LIRA TURECKÁ (KÓD MENY)				FRNG 2.ČASŤ TAJNIČKY				SYMETRÁLY GHANA - ŠPORT. KÓD KRAJINY					RÍMSKE ČÍSLO 2000 ZHROMAŽDENIE		
MOL RAKÚSKA			VÝČITKA (SUBST.) ODRETIE						VYPŮŠŤAL SLZY PLŮŽIL						
	SKR. SÚHVEZDIA LIETAJÚCA RYBA CITOSLOVCE BUCHNUTIA				PRIVLASTŇOVAČI E ZÁMENO ASIAN TELEVISION NETWORK					SÍDLO V MAĎARSKU ČESKÁ RIEKA (PRAMEN V BAVORSKU)					
LAMENTUJE							ČREVO (NEM.) EURÓPSKY KOMISÁR (SKR.)				PRIESTOR ZA HRANICOU IHRISKA VNÚTRI (LEK.)				
KTO POSKYTUJE UTEŠENIE															
OBYVATELKA MARSU															

Svätoštetanskú korunu, (dokončenie v tajničke) dostal od ostrihomského arcibiskupa posledný víkend v rámci tohtoročných Korunovačných slávností (ôsmych v poradí) Ferdinand IV., syn Ferdinanda III. a Márie Anny Španielskej. Toho skutočného korunovali ako trinásťročného ešte 16. júna 1647. Po obrade pasoval rytierov zlatej ostrohy, zložil prisahu vlasti a sľúbil zachovať celistvosť krajiny. Hneď potom sa ulice mesta zaplnili kaukliarmi, žonglérmi, dobovými remeselníkmi, hudobníkmi a spevákmi. Vtedy aj teraz. (Správne odpovede nám, prosím, neposielajte, v tejto rubrike sa nesúťaž o nič.)

Leto má veľa pekných
podôb. Tu sú tri z nich.

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker

